

Nagy japán győzelem Burmában

Mandalay városából kiverték az angolokat és vörös kínaiakat
Nagy ellenséges csapatrészeket bekerítettek

A japán rádió jelentése szerint a japán csapatok pénteken este hatalmukba kerítették Mandalay városát. Mandalay, Felső-Burma fővárosa több mint száz-ezer lakossal bír. Ipára nagy, különösen szépek selyemszövetei, fa- és elefántcsontfaragásai. Mandalaynak stratégiai nagy fontossága van.

Japán katonai körök igen nagy jelentőséget tulajdonítanak Mandalay elvételének. A japánok ezen az arcvonalon nemcsak angol, hanem Csungking-Kína csapatai ellen is kemény harcot állottak. Az ellenség minden igyekezete arra irányult, hogy ezt a frontszakaszt tartsa, de ez nem sikerült. A városnak a japánok által történt elfoglalásával megszűnt az összeköttetés India és Csungking között és ezzel lehetetlenné vált a hadiszer szállítása is ezen a vasúti vonalon Csungking-Kína részére.

Ujabb jelentések szerint a japánok a várostól délkeletre bekerítették az angol és kínai csapatokat. Az angolok számára még egy visszavonulási út áll nyitva. Ez a Burmát Indiától elválasztó magas hegyláncot vezet keresztül és közelében egyáltalában

nincsen lakott rész. Hogy ezen az úton visszavonulhassanak, el kell érniük a félig megépített utat, mely Iravaditól nyugatra van.

„SIKERES BRIT VISSZAVONULÁS” AZ ÉSZAKBURMAI FRONTON

Burmában a japán csapatok újabb sikereket értek el. A londoni rádió ezzel kapcsolatosan ismertette a csungking-kínai hadijelentést, mely szerint a kínai és japán erők között Lashiotól északnyugatra, Hsenwi helység közelében ütközet folyik. A japánok a vasútvonalat birtokukba kerítve, vonaton szállított csapatokkal Kyoukse helység ellen indítottak támadást.

Kyoukse már csak husz mérföldnyire délre fekszik Mandalaytól.

A Német Távíráti Iroda a csungkingi hadijelentés mellett beszámol egy Uj-Delhitől származó hírről is, mely így hangzik: A burmai hadijelentés közli, hogy a brit visszavonulás az iravadi arcvonalon a folyó északi partvidéke irányában sikeresen folyik.

Roosevelt továbbra is támogatja Csungking-Kínát

Genfből jelenti a Német Távíráti Iroda: Washingtonból származó hírek szerint Roosevelt elnök pénteken a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy Lashio városának eleste ellenére

az Egyesült Államok nem mondanak le ama tervükről, hogy katonai segítséget adjanak Csungking-Kínának.

Roosevelt részletekbe nem akart bocsátkozni, csak azt mondotta, hogy „bizonyára találunk erre egy utat.”

A legújabb német hivatalos jelentés

Az angol és amerikai hajózás áprilisban több mint 585.000 tonnát vesztett

A vezéri főhadiszállásról a német véderő főparancsnoksága szombaton délelőtt a következő jelentést adta ki:

A keleti arcvonalon saját támadások eredmények voltak, sok foglyot ejtettek és harmincegy ágyút zsákmányoltak. A front különböző helyein indított ellenséges támadásokat visszaverték. Erősebb támadásokat vertek vissza Murmanszk környékén.

Északafrikában kölcsönös felderítő tevékenység folyt. Málta szigetének repülőtereit hatásonosan bombázták. A légi erősebb egységei Portsaíd kikötőberendezéseire dobtak bombát, a kikötőben felgyújtottak egy nagyobb kereskedelmi hajót.

A német bombázások borzalmas hatása

A Német Távíráti Iroda jelentése szerint a washingtoni lapok színes cikkeiben számolnak be azokról a borzalmas bombázásokról, melyeket a legutóbbi német megtorló bombázások Anglia több városában végeztek. A cikkek szerint egyes városrészek azt a benyomást keltik, mintha egy építész megbízást nyert volna az illető városrész lebontására, de közben csúdába ment és nem tudta már a romokat elbarkantani.

AMERIKA AGGÓDIK . . .

A Reuter hírszolgálati iroda washingtoni jelentése szerint a hajóter állandó esőlkénése a német buvárnaszádok működése következtében nagy gondot okoz az amerikai tengerészeti hatóságoknak. A gyártás nem képes a veszteségeket pótolni. Különösen nagy az aggodalom, amióta Hitler vezér és kancellár bejelentette, hogy a német buvárhajóharc még fokozódni fog.

AUSZTRÁLIA NEM KÜLD TÖBBÉ KÜLFÖLDRE KATONÁT

Stockholmból jelenti a Német Távíráti Iroda: Az ausztráliai kormány törvénytervezetét terjesztett a képviselőház nemzetvédelmi bizottsága elé annak érdekében, hogy az ausztráliai katonákat az ország határain kívül is felhasználhassák. Mint a londoni rádió közli, a törvénytervezet 31 szavazattal 7 ellenében elvetették.

Fájtalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb feleség és édesanya

Kopasz Péterné szül. Kamrás Veronika

életének 72. esztendejében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése május 3-án, délután 4 órakor lesz a timisoarai IV. kerületi temető halottas házából.

A gyászoló család

Átköltöztetnek egy tarnavamegyei falut

Sighisoaráról jelenti: Tarnava-Mécs megyében tavaszi esőzések és talajvíz-duzzadás következtében ghindoaia faluban földcsuszamlás történt, az újabb talajelmozdulások pedig negyvenhat házat megsemmisítés fenyegetnek. Antohi Traian alezredes, megyei prefektus helyszínen tartott vizsgálatok után elrendelte, hogy a falut telepítsék át a szomszédos Buia községbe. A költöztetést előkészítő munkálatok folyamatban vannak.

A hinduk nem hajlandó tárgyalni az angolokkal

Amszterdamból jelenti a Német Távíráti Iroda: A brit rádió hivatalos közleményt továbbított, amely szerint a pánhindu kongresszus végrehajtó bizottsága pénteken este határozati javaslatot fogadott.

A határozati javaslat a többi között a következőket mondja: A jelenlegi helyzet, valamint a Stafford Cripps-szel folytatott tárgyalások során szerzett tapasztalatok nem teszik lehetővé a kongresszus számára

még olyan tervek tárgyalás alá vételét sem, amelyeknek alapján csak részben maradna meg a brit ellenőrzés és a brit hatóságok működési köre.

Nagybritanniával és a többi nemzetekkel csak függetlenségének alapján tárgyalhatunk — fejeződik be a határozati javaslat.

Hétpontos terv sem menti meg Amerikát az inflációtól

Genfből jelenti a Német Távíráti Iroda: Londonból érkezett hírek szerint a „Daily Telegraph” április 30-i számában megállapítja, hogy az amerikai kormány hivatalos hírmagyarázó beszédéből Roosevelt elnök megszigorító terveire utalás nélkül nem lehet következtetni. Az újabb intézkedések mint ahogyan felhatalmazott körökben kijelentették — nem tudják majd teljes egészében kiküszöbölni az infláció veszélyét. Eppen ezért hatékonyabb eljárás hozható.

A legelterjedtebb amerikai lapok cikkeiben Roosevelt elnök által az Egyesült Államokat az inflációtól való megvédésre hivatott „hétpontos terv” elégtelenségéről tesznek említést. A sajtó egyrészt a fizetések leszállításáról, mások pedig a kényszerkölcsönökről beszélnek.

A kongresszus tagjait a hadianyag és lőszerkészítés jövedelmének határát szabó adóra vonatkozó javaslatok foglalkoztatják. Az árellenőrzési törvény módosítása a legelkeseredettebb ellenállásra foglalkoztatja a kongresszus tagjainál — fejeződik be a jelentés.

Svédország kapcsolatai a többi állammal. A svéd miniszterelnök Göteborghban beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy Svédország kapcsolatai a többi állammal, ha nehezebbé váltak is, mégis fennmaradtak. Hangoztatta, hogy Svédország jó viszonyban van az összes államokkal és szilárd elhatározással szabad és önálló marad.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök pénzügyi jutalmat osztott ki a fővárosi munkások között

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök május elsején Danulescu Constantin dr. munkaügyi államtitkár és Turtureanu Nicolae ezredes, katonai kabinetigazgató kíséretében látogatást tett a fővárosi gyárakban. A Lemaitre üzemében a helyettes miniszterelnök beszélgetett az ott dolgozó munkásokkal, akik a feltejt kérdésekre válaszolva lelkesen kijelentették, hogy a mai időkben a munkások a legnagyobb áldozatkészséggel végzik munkájukat. A helyettes miniszterelnök azután kérte, látsanak kimutatást a legjobb munkásokról, akik a kétszázézer lei jutalmat ad. Ezt az összeget tíz ezer leies és husz, ötezer leies jutalom formájában osztja ki a munkások között. A munkások a nagyobb lelkesedéssel ünnepelték Öfelsége I. Mihai elnököt, Antonescu tábornagy államvezetőt, a helyettes miniszterelnököt és a munkaügyi minisztert. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kézzel osztotta ki a jutalmat, majd a Grigore Alexandrescu gyárba ment, ahol a bukovinai munkások köszönetüket fejezték ki Bukovina felszabadításáért. A gyárban a helyettes miniszterelnök az egyik munkásnak harmincezer, egy másiknak pedig negyvenezer lei jutalmat adott. Meglátogatta a gyár által fenntartott napközi otthont is, ahol elismerését fejezte ki a munkások gyermekeinek gondozása miatt és cukorkát osztott szét a gyermekek között. Megtekintette még a Wolf gyárat, a hadsereg arzenálját és a hadsereg lőszergyárát és megelégedését fejezte ki a tapasztaltak felett. Itt is nagyobb pénzügyi jutalmakat adott a legjobb munkásoknak. A helyettes miniszterelnök még Ploesztben is megtekintett két üzemet. A munkával megünnepelt munka ünnepe a nemzet jövőjébe vett hit jegyében fejeződött be.

Minisztertanács határozatai

Az új közigazgatási törvény megszünteti a központosítási rendszert

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanács határozott, amelyben a kormány valamennyi tagjának kiegészítésként Voiculescu tábornok Bessarabiáért, Cassa tábornok Bukovina és Alexianu Gheorghe, a minisztertanács elnöke a román kormányzója. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök utasította Bessarabiát és Bukovina kormányzóit, hogy a közszolgálatba visszavett tisztviselők helyzetét hazafias magatartás szempontjából vizsgálják felül.

A közigazgatási törvény hatályosításának gyakorlati alkalmazásánál a törvény szerzők tapasztalatokat nyomán úgy határoztak, hogy az új közigazgatási törvénybe felveszik a törvényben foglalt elveket. Ezek között a legfontosabb a központosítási rendszer megszüntetése.

Intézkedés történt, hogy a Bessarabiában és Bukovinában állattenyésztési szolgálatok tevékenységükben a tartomány állattulajdonosainak helyreállítását szolgálják. A helyettes miniszterelnök úgy határozta, hogy az állattenyésztés és helyes állatgondozás törvény előírásait a falvakban felvilágosító előadásokat tartanak. A törvényesítést az illető vidék állategészségügyének javítása céljából szükséges intézkedésekre kiképzik a falusi tanítókat, akik ezeket a tanulóifjúsággal együtt a gyakorlatban alkalmazzák.

A minisztertanács foglalkozott a Bessarabiában és Bukovinai mezőgazdasági helyzettel, olajellátással, valamint az ottani ipari és kereskedelmi javak jobb helyzetével. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök indítványára úgy határoztak, hogy a nemzeti szövetkezeti intézet által

külföldről behozott mezőgazdasági gépek gondozására megyei gépközpontokat létesítenek. Az importált gépeket hitelkedvezményrel adják majd el a gazdáknak és társaságoknak.

Tanulmányozás tárgyává tette a minisztertanács a textilipar nyersanyagellátásának ügyét is és intézkedtek a felszabadított területeken levő kórházak részéről történő anyagok és berendezések beszerzéséről. A helyettes miniszterelnök utasítást adott, hogy

a kínai, japán és csernaui propagandát ügyosztályok néplapot adjanak ki, amelyre az irányítást megkapják a propagandaminiszteriumtól. Végül elhatározták, hogy letartóztatják és azonnal megbíttetik, akik vétenek a minisztertanács részén román igazgatása alatt álló területeken a lei bankjellel forgalma tekintetében kiadott rendelkezések ellen.

Kerékpárok nagy választékban

AUGUST GIANONE

Timișoara IV., Bulev. Berthelot 6. Telefon: 12-22.
Fióküzlet: Belváros, Püspöki-palota.

Argentína nem vállalja Anglia japáni érdekeinek képviselését

Buenos Airesből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy az argentin külügyminiszter közölte, Argentína lemond arról, hogy továbbra is biztosítsa Nagy-Britannia érdekeinek képviselését Japánban. A brit kormány az elmúlt év decemberében kérte fel erre Argentínát, éppen akkor, amikor a háboru kitörése miatt Argentína új tokiói nagykövete, Candiotti, valamint a nagykövetség új tisztviselőikara már nem utazhatott el Tokióba. Közben a svájci kormány vállalta az összes szövetségesek japáni érdekképviseletét. Svájc 1941 decembere óta az Egyesült Államok érdekeit is képviseli Japánban.

Enescu-hangverseny a városi színházban

Enescu ismét megjelent Timișoarán a városi színház dobogóján. Művészete mindig is határtalan élmény, lenyűgöző büvölet volt, mint mindig. Enescu ma legnagyobb élő mestere a hegedűnek, mert minden anyagi tudáson túl olyan filozófiai mélységek és olyan költői magasságok vannak játékában, amelyek egész kivételes helyet biztosítanak e magános művész számára. Ez a rendkívüli adottság érthető, mert a mester minden zenéjét egyaránt uraló egyéniségből fakad. Enescu ugyanolyan tökéletesen zongorázik, mint hegedűl, ugyanolyan megállja helyét mint vezénylő, ugyancsak kiemelkedő egyéniség mint alkotó is, amint azt számos szerzeménye és a párisi operában olyan páratlan sikert arató műve is bizonyítja. Egy természetesen egyedülálló élmény az is, amikor a klasszikus zeneköltőket megszólaltatja. Ennek ismét remek tanúságát szolgáltatotta a most lezajlott hangverseny.

Először Händel D-dur szonátáját hallhattuk formagazdag, nemesveretű ódon pompájában. Ezután minden kamarazenei gyöngye, Beethoven Kreutzer-szonátája következett. Meddő kísérlet volna szavakkal visszaadni, ahogyan Enescu varázslatos vonója alól kivirágzott az adagio, andante és a presto. Maga Beethoven szelleme lobogott, világolt ebben a kongeniális előadásban, amelyben Filionescu játszott a zongorakísérelő teljesen egyenértékű szerepét. Az ő játéka révén így eszményi volt az élvezet a legutolsó ütemig. Törtetlen maradt a csodálatosan egybefonódó muzsika akkor is, amikor maránszónomra zendült a zongora. Simonis, Leclair, Pugnani szerzeményei után Bach egy kisebb művét és Fauré bíblijos altatódalát adta ráadásul Enescu, akit a közönség az egész est folyamán tombolva ünnepelt.

Hamis ajánlólevelekkel akart vizsgáztatni

Focsamból jelentik: A helybeli kereskedelmi liuceum igazgatóságánál jelentkezett egy Hanza Gheorghe nevű fiatal ember, aki felmutatta a nemzetművelési miniszteriumnak a tanintézethez intézett leiratát, amelyben megengedi, hogy Hanza különzeti vizsgát tegyen. A „diák” viselkedése akkor lett gyanús, mikor a vizsgáztató tanárokat előzőleg sorra felkereste és Visou nemzetművelési miniszteriumi igazgató névjegyvét adta át, amelyben az igazgató figyelmükbe ajánlotta Hanzát. Erdeklődtek a miniszteriumban és kiderült, hogy egy miniszteriumi leirat, mint a névjegyek hamisítványok. Hanzát letartóztatták és átkísérték az ügyészségre.

A sötét Afrika fehér városa

Kirenaika fővárosa sokat szerepel a hívtalos harcok jelentésekben. Többször cserélt gazdát a harcok folyamán, míg Rommel tábornok csapatai az angolok által inított offenzíva német-olasz eredményeként elfoglalta Bengázi is, mely azóta szilárdan a tengelyhatalmak birtokában van. Afrikának az a része, ahol a küzdelem folyik a és Kirenaika, Libia voltaképpen egy néhány óázissal titított sivatag, amelynek csupán parti sávja jön tekintésre, mert az téli időben elegendő esőt kap és amelynek természetes forrásai és mesterséges kutjai annyi vizet adnak, hogy ott a telepítés lehetséges. A víz itt az élet legfontosabb előfeltétele. Minden a víztől függ. Észak-Afrikában pedig a vízellátást csupán a kut és a ciszternák szolgáltatják, miután patakok és folyók csak nagy felhőzáradás után adnak vizet, források pedig alig találhatók. Óázisok az emberi élet centrumai és a termékenységet betel Libiában.

Az olasz gyarmatosítás harcát a víz előteremtéséért, a szárazság és elhomokosodás ellen. És az olasz gyarmati munka eredményei éppen ebből a szempontból a legfontosabbak. Bengázi a gyarmati munka kiváló példája. A helyi parti óázis hatatlan fellendülése tett híressé. Amikor nyomorúságos török helység volt, ma jelentős város.

Különös fontosságot ad Bengázinak az a tény, hogy közelében két repülőteret találunk: Berzát két és fél és Binát 20 kilométer távolságra. E két repülőteret egy évben, mint háborúban jelentőséget ad Bengázinak. Rendkívül fontos a régi és különösen az új kikötő. Békébe alkalmat nyújt Kirenaika feltárára, háborúban lebecsüli teszi az anyországból érkező utánpótlást.

Husz évvel ezelőtt Bengázi, a fehér város még csak 2000 l-kost számílt, ma ez a szám már a kétszerezésére felkelt. Bengázi lakói közül jelenleg már 16.000 olasz él. A fehér város, mint Kirenaika fővárosa politikai, katonai, kulturális és közigazgatási székhelye nemcsak Kirenaikának, hanem egész Libiának is. Ezt rögtön fedezzük, ha a fehér város pompás, modern építményeit megtekintjük. Bengázi vezetés épülete a kormánypalota a katonai, az új színház és a közigazgatási épületek az olasz erőt és akartot szimbolizálják.

Bengázi, amely Libia második legnagyobb városa, hamar változott. Bár rendkívül modern, találunk mégis olyan építménymaradványokat, amelyek a régi idők bélyegét viselik. A régi időről tanuskodnak az óváros mecsetei. Régies az arab stílusban épült városháza és a régi világot juttatja eszünkbe a bázarak tarka forgataga, a benszülöttek nyüzsgése. A benszülöttek agyagból épített viskói az óvárosban szorosan egymáshoz egymáshoz. Ezeket a benszülöttek agyagviskókat egyébként minden óázis-helyen azonos módon találjuk meg.

Az északafrikai pariszómon mindenütt tarka nyelvkverekkel találkozunk. A benszülöttek nyelvek közül az arab tett túlsúlyra. Ez az arab nyelv azonban számos színezetben és dialektusban él tovább. Az olasz nyelv már nagy haladást tett a benszülöttek között való elterjedésben. Az óváros fekvése igen érdekes. Viskói és mesoetei hegyesség lábánál terülnek el, a tenger felől oldalt pedig sóstávok veszik körül. Maga a város a part felé természetes földnyelven szabadon terjeszkehet. Ez a földnyelv alig egy kilométer széles, de a gyarmatosító olaszok akarata mégis olyan építkezést teremtett itt, amely a nagyvonalúságot nem nélkülözi. A diszes fehér házak szabad térségekben állanak, az arabok összezúfoltságának itt nyoma sincsen. Modern kaszárnyaépületek mutatnak a város katonai jelentőségére. A mintaszerű kórházak tanuskodnak arról, hogy orvosi és higiéniai tekintetben itt minden megtörtént annak érdekében, hogy a klíma és a megváltozott életmód káros bántásait ellensúlyozzák.

A
R
O
A
R
A
D

Minden képzeletet felülmúl az a siker, amit

ALIDA VALLI

Az első virágzás-ban

naponta arat az ARO-moziban!

Gondoskodjon jegyről!

H I R E K

Timisoara-i szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.

Redakción előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babucay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Bucsu zni akartam...

Elutazni annyi, mint meghalni kissé, — mondja a híres író bölcse megállapítása, amelyet így is módosíthatunk: elbucsu zni valakitől vagy valamitől annyit jelent, hogy összetörök bennünk valami — meghalunk kissé. Ezt éreztem én is, amikor különböző emléktárgyaimat azzal a céllal sorakoztattam fel magam előtt, hogy örökre elbucsu zom tőlük. Bucsu zni akartam, hogy ne emlékeztessenek, hogy ne fájjon az emlékezés. Bucsu zni akartam, de nem sikerült... Nem sikerült, mert lehetetlen elválni olyan tárgyaktól, amelyek annyi szép perchez, órához, naphoz, évhez fűzők. Leültem azzal a szándékkal, hogy seregszemlét tartok főlkjamban, könyvszekrényemben és asztalomon és egyes tárgyakat, amelyek a jövőben is keserű hangulatot teremthetnek bennem, pénzbeli értékükre való tekintet nélkül, könyörtelenül törölöm apró ingóságaim leltárából — tudok rajtuk.

Könnyű volt ezt így elhatározni, de a keresztlívítélet képtelen voltam. Bucsu zni akartam, de nem sikerült... Mert el lehet-e válni az első ajándéktól: egy piaci pipiros rubin-szívecskétől, amelyhez még kisebb elefántcsont kulcsoska van fűzve? Eltávolíthatók-e könyvespolcomról azok a művek, amelyeket kölcsönadtam olvasni, vagy az amelyet egyszer születésnapomra kaptam? Eltéríthetem-e a vasuti jegyet, amellyel néhány órai egyútlétért 24 órából 330 kilométert utaztam? Tízbe lehet-e dobni fényképeket, amelyek nekem készültek és amelyek akkor annyi örömet szereztek...? Össze lehet-e törni képrámát, amely most üresen, íjesztően tárog szembe velem és amelyben egy mosolygó fénykép volt...? Vajon megemészték-e a lángok a leveleket, céduláskákat, névjegyeket, amelyeken a sok-sok jellegzetes betű sorakozik; a postai feladóvényeket; egy szilveszteri verset, amely az akkori város-asztalnál a helyemet jelölte meg; a ruzsfoltot az egyik papírlapon, amely a levélben küldött oskót jelentette; egyik újságcikkemet, amelynek bekezdései első betűit összeolvastva egy nevet adnak; a piros kis papírzacsokot, amelybe Mikulás-napi ajándék volt csomagolva; a filmkritikát, amely alkalmi név-aláírással jelent meg a lapban...? El lehet-e törni a vázát, amelynek hasonmását egy karácsonykor ajándékba adtam, vagy a másikat, amelyet egy évre rá én találtam karácsonyfám alatt...? Nem tudtam elválni a nec terítőcskétől sem, amelynek minden egyes bítése mindennél értékesebb számomra. Lehetetlen lemondani a monogramos börtárcákról is, néhány zsebkendőről pedig sohasem tudnék elszakadni: amelyet emléke kaptam, amelyet egyszer én adtam kölcsön, vagy amelyet ketten telesírtunk és könnyeink beleszáradtak... Nem! Nem! Mindezekről nem tudok elköszönni. Bár kevésbé fájna a bucsu, mint továbbra is együtt maradni velük. (Porró)

MAJUS 31-IG MEGHOSSZABBÍTOTTA A VISZÁCSATOLÁSI KÖLCSÖN JEGYZÉSI HATÁRIDÉJÉT. A Rador Bucurestiből kelteztett jelentése közli, hogy Antonescu Ion tábornagy-államvezető rendelkezésvényét irt alá, amellyel május 31-ig meghosszabbították a visszacsatolási kölcsön jegyzésének határidejét.

Változások a nemzetgazdasági minisztérium tisztviselői karában. Marinescu Ion nemzetgazdasági miniszter Popescu-Arcadian főmérnököt a minisztériumban működő szakmai szervezetek ügyosztályának vezetésével bizta meg, miután Stoica Nerva Viorel megbízatása lejárt. Ugyanakkor a kivétel fokozására alakult ügyosztály vezetője Dumitrescu Ion, a kivétel szabályozó ügyosztály vezetője Gojin Gheorghe és a tanulmányi osztály vezetője Tutea Petre lett.

Német tengerenagy finn kitüntetése. Helsinkiből jelentik: Mannerheim finn tábornok a legnagyobb finn kitüntetéssel küldte el Karl német tengerenagynak az északi vizeken operáló német tengerészeti egységek főparancsnokának.

Sebesültek a pápánál. Vatikánvárosból jelenti a Rador, hogy XII. Pius pápa szerdán általános kihallgatás keretében ötezer hívőt fogadott. Ezek között többszáz sebesült katona is volt. A hívekhez intézett beszédében a pápa a katolikus házasság feloldhatatlan jellegét hangsúlyozta ki és utalt arra, hogy a házasság egyik legbiztosabb alapja az emberi méltóság megőrzésének.

Ellopták pénzét a feje alól. Brasovból jelentik: Dascal Ambrozia Alexandri-utca 3. szám alatti lakostól al-mában, a feje alatti párna alól ismeretlen tettes háromezer leit ellopott. A károsult jelentést tett az esetről a rendőrségen.

A földművelésügyi miniszter szemle körútja. Pana Aurelian földművelésügyi miniszter az elmúlt napokon Braila megyében végzett szemle körutat. Hasonló ellenőrzést végez Moldovában Frunzanescu miniszteriumi vezértilkár is.

TAKAREKOSKODJUNK A KENYÉRREL!

A japán választások. Tokióból jelenti a Rador: A péntekig megválasztott 104 japán jelölt közül nyolcvanhat jelöltet a nemzeti szolgálat egyesülete ajánlt. A Hochi Schimbun című lap értesülése szerint a 14 millió 506.000 japán választó közül 12 millió 40.000 szavazó élt szavazati jogával, amit azt jelenti, hogy szavazóknak csak tizenhét százaléka tartózkodott a szavazástól.

Francia tudós Páris és Berlin együttműködése mellett. Párisból jelentik, hogy Georges Claude, az ismert francia tudós nagyszámu közönség jelenlétében beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy a háborút a tengelyhatalmak nyerik meg. Szükségesnek tartja Páris és Berlin minél hathatósabb együttműködését Európa boldogabb jövője érdekében.

Szenzációs új műsor TRUPA VRANCA felléptével a Victorin hársban

Vasuti kedvezményes és szabadjegyek érvénye. Bucurestiből jelentik: Az utazási engedélykötelezettségnek a mellékvonalakra történt felfüggesztésével kapcsolatban a vasuti vezérigazgatóság közli, hogy a kedvezményes és szabadjegyek érvényét a CFR összes vonalain helyreállították.

Sztranyavszky Sándor meghalt. Budapestről jelentik: Sztranyavszky Sándor volt magyar belügyi államtitkár Budapestben hatvan éves korában meghalt. Az elhunyt, akit 1912-ben választottak meg először képviselőnek, résztvett a világháborúban, utána nő-írárdmegei főispán, majd belügyi államtitkár lett. Modernizálta a magyarországi rendőrség szervezetét. A Gömbös-kormány megalakulása után a Nemzeti Egység Pártjának elnöke lett, 1935-ben a magyar képviselőház elnöke lett. Halála magyar politikai körökben általános részvételt keltett.

Marinescu Gabriel örökösének tizenhatmillió leit kell visszafizetniük az államnak. Bucurestiből jelentik: A titkos alapok felülvizsgálásával foglalkozó bizottság megállapította, hogy Marinescu Gabriel volt bucuresti rendőrprefektus közrendészeti miniszterségének idején 16.000.000 leit költött el igazolatlanul. Az ügyet áttették a semmitől-székhez, amely az elhunyt örökösét megidézti.

Öngyilkos aggyastyán. Botosaniból jelentik: Pascasu Dumitru Neculai hetvenesztendős Grigorești községbeli lakos régóta betegeskedett. Hogy szenvedéseinek véget vessen, nem beretvával elmetasztette nyakát. Elvérzett.

Tragédia a községi legelőn. Botosaniból jelentik: Vatau Neculai Gheorghe tizenhétéves Tudora községbeli fiu a falusi mezőgazdasági szövetkezet egyik géperejű vontató járművével a községi legelő mellett belefordult egy kisebb szakadékba. A traktor a fiut agyonnyomta.

Arany helyett bádogot adott el. Bucurestiből jelentik: Az ügyészség eljárás indított Croapa Mihai bucuresti szemle ellen, aki néhány hét előtt időközben eltűnt két társával megszólította az utcán Radu Marian dambovitamegyei Cojanca községbeli lakost. Aki nem mint aranygyűrűt eladtak egy bádogból készült karikát. A hiszékeny falusi huszonhétézer leit fizetett a gyűrűkért.

Fej és fogfájás ellen

NOVOCALM

Vezér kerestetik

Angliában kerestetik ez a vezér, aki mas lenne kivezetni a brit birodalmat abból nyaru helyzetből, melybe elbizakodottság gonoszsága juttatta. Az a gonoszság, mely idézte a világháboru veszedelmét az ember és amelyben eddig csak kudarcokat és sikereségeket könyvelt el. A Daily Herald című lap jelent meg ez a jámbor óhajos sóhaj egy után, mert — amint a lap megállapította — vezér hiányzik a különben tarka brit garnából, mely a szalonbolsevista Crippstől a canterburyi érsekig sok mindenféle csoda rendelkezik. Mivel eddig ilyen vezér nem kénytelenek megelégedni a tehetségekkel, a tehetségtelenül intézik a dolgokat. A Daily raid apróhirdetesszerű felszólítására talán kezik majd egy angol vezér. Ügynökök díznak.

Mindennapi nyertinket becsüljük meg. Gjur — a holnapra is! A határozottság mindenkinél felfogott érdeke!

Portugália követe Lavalnál. Vichyből jelenti, hogy Laval francia kormányelnök kihallgatásá gáda Portugália követét. Leahy tengernagy, az sült Államok nagykövete tegnap elhagyta a kormány székhelyét.

Püspökök internálása Kinában. Rómából jelenti a Rador: A Vatikán értesülése szerint az Északon tartózkodó olasz misszionáriusokat köztük két püspök is, Népal közelében lévő egyik internáló táborba zárták.

Száztizennye évig élt. Szófiából jelenti Gabrovo bolgár községben, a Sipka-szoros északi járatánál, Szeviljevo kerületben, meghalt egy seva Mária nevű asszony, aki „csekély” száz évig élt. „Legfiatalabb” leánya — vanót éves.

Tuljegyzték a horvát belföldi kölcsönt. A pénzügyminisztérium közlése szerint a hárommillió dos horvát belföldi kölcsönt 133 millió kunával jegyezték.

Reklame és norgany

vashordók

sodronykerítés

nagy választékban kapho

UZINELE BOZSAK cé

Tirisoara Il. Gloriei Nr. 11. Telefon 370

Veszedelmes betörő letartóztatása. Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosi rendőrség Kerpai Iosif harmincegy éves cernauti illetőségű szedelmest betörőt, akit a bíróságok már többször ítélték, Kerpai az utóbbi hónapban Bucurestibe mint tiz betörést követett el.

Harc az áruzsora ellen. Bucurestiből jelenti a Rador: Az illetékes hatóságok nagy erővel folytatják a gazdasági szabotázs leküzdésére megindított harcot és különösen az áruzsora letörésére indított harcot Számos kereskedőnél és vállalkozásnál állapítottak meg kihágásokat és ezek ellen határozottan eljárásokat és ezek ellen határozottan eljárásokat készítették.

Új szerb pénzmérek. A szerb pénzügyminisztérium felhatalmazást kapott új féldináros, egydináros pénzmérek kibocsátására. A kibocsátás mék értéké 60 millió dinár.

Földcsuszamlás több megyében. Bucurestiből jelenti a Rador: A téli nagy havazás és a tavaszi zések következtében a földbe beszívargott nagy mennyiségű víz az ország különböző részeiben csuszamlásokat okozott. Földcsuszamlások történtek Balti, Bacau, Falcui, Iasi, Mehedinti, Muscel, Suceava, Tutova és Vaslui megyékben. Emberáldozatok volt, de 376 ház megrongálódott vagy összeomlott, hatóságok idejében megtették az intézkedéseket veszélyeztetett helyek kiköltetésére és a földcsuszamlás által sújtott lakosság segítészésére.

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

Ma! Egy film, mely nagyobb és izgalmasabb mint a „Bűnök városa” vagy a „Gingadin”

Diek Foran az éneklő cowboy. Patricia Morison a legújabb amerikai színésznő és Fred Mac Murray — Hatalmas kállitású lélekzetfőtőjőn izgalmas kalandor filmük

A hősiés brigád

Az országban először — Előadások 3, 5, 7, 15 és 9:30

— Az államvezető távirata a timisoarai háztulajdonosokhoz. A timisoarai háztulajdonosok egyesületének negyvenedik közgyűlés alkalmából a háztulajdonosok lojalitását és hűségét kifejező táviratot intézte Antonescu tábornagy-államvezetőhöz, aki a kiadott érzelmekért ugyancsak táviratban mondott köszönetet.

— **HADBAVONULTAK CSALÁDI SEGÉLYE.** Timisoarai MONT-hivatal az érdekeltek tudomásáért közli, hogy a hadbavonultak áprilisi családi segélye május 4-én és 5-én fizetik az illetékes telekbíróknál.

— **Uj gyógyszerár Timisoaran.** Bianu Vasile, a gyógyszerészeti körök általánosan ismert és közkedvelt tagja, Timisoaran, a negyedik kerületben, szemérem református templommal, Boulevardul Carol 10, Miron Costin sarkán hétfőn, május 4-én nyitja új gyógyszerárát.

— **Délafrikában is felkészennek.** Smuts tábornok, Afrika miniszterelnöke Johannesburgban beszédet tartott és abban hangoztatta, hogy a japánok hadi tevékenységük folytán a veszedelem hamarosan elérkezhet Afrika partjához és éppen ezért Délafrikában már meg kell tenni mindent a védelem érdekében.

A mértékletesség a legszebb erények egyike.

— **Az álláshalmozási törvény alkalmazása.** Budapestiől jelentik: A volt állami méltóságok vagyoni ellenőrzését végző bizottság megállapította, Garoescu Aurel volt igazságügyminiszterümben a bírák az álláshalmozási törvénnyel ellentétben szer lelt veit fel. Az ügyet áttette a semmitörvényességnek az állam javára történő visszafizetés érdekében.

— **Anyák napja az aradi református templomban.** Megemlékezünk róla, hogy ma, vasárnap délután 6 óráig kezdettel az aradi református egyház az Anyák napjára való tekintettel a belvárosi templomban művelődési vallásos délutánt rendez. A templomi ünnepély a következő: Gyülekezeti ének 101. Imádság, Bibliamagyarázat, tartja Tarnóczi Lajos lelkész. Beszéd: Nits István: Gyermeknek éneke, előadja a mekkai Szabolcska M.: Mária című költeményét Kálnoki Mária. Szepesi Nits István fratellai Anyák napjának lelkész előadása. Várad Antal Melyiket a városi Gyula. Az erő című versét Turay Ida előadja. Iáándel Largójtát hegedűn Dávidházy Kálmán előadja. Orgonakísérettel. Reményik S. Ének a gyermekről című szerzeményét Szirbik Mária szavaija. Várad J. Oh Jézusom jöjj... énekkettőt előadja József és Schneider László adják elő a városi Gyula orgonakísérettel. Imádkozik Szepesi Nits István, majd gyülekezeti ének, 100. Dicséret a déli istentiszteletet a belvárosi templomban. Szepesi Nits István lelkész látja el.

— **Felakasztotta magát a mestergerendára.** Ploeszben jelentik: Avram D. Gheorghe, Poiana Varbilau (Cofanesti) községbeli lakos, mialatt felesége a szőlőfoglalatoskodott, odahaza egy szíjjal összekötött kört és felakasztotta magát a mestergerendára. A halálkor tettét asszonya felfedezte, a férfi már halott.

— **Adományok.** A fratellai népkonyha építésére a következők: K. József 100 lejt, Kl. József 100 lejt, Unterweid 100 lejt, B. Gy. 500 lejt. Szent Tádé nevében eladott Szabó Ferenc 1000 lejt és Fekete Gyöngyi 1000 lejt adományoztak. A fratellai gyermekotthon számára újabban a következő adakoztak: R-né 1000 lejt, Somogyi Judit 100 lejt és FNB 2000 lejt. K. Bárdi 2 kilógram kolbászt, két kilógram húst, egy disznópaját, 42 kilógram burgonyát, másfél kilógram káposztát és egy kosár csontot, Kovács Károly 500 gram zsírt és 4 kilógram húst, Keleso Fülöp tíz tojást, negyedikilógram cukrot, darát, mákot, tengeri káposztát, fehér lisztet, Debreczeni Istvánné tésztaát, K. Mariska süteményeket, egy liter gyümölcslevet, másfél kilógram babot, Somogyi Judit nagymamája öt tojást, fél kilógram darát, 2 kilógram hagymát, 500 gram burgonyát, Hegedűs Lajosné 14 darab tojást, 2 liter cukorkát. A szives adományokat a vezetők hálással köszöni.

— **Anyakönyvi hírek.** A timisoarai anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születések: Bild Miklós gyári művezető leánya Magdolna, Kovács János napszamos leánya Katalin. Házasságok: Dineca Radu földműves és Bocz Franciska, Ilea Iuliu galvanizátor és Jamutescu Verona, Aibu Nicolae kertész és Stanciu Viorica, Ciosescu Nicolae földműves és Gulyás Dóra, Demkó János magánzó és Vin Julia. — **Meghaltak:** Özevgy Kopasz Péterné 71 éves, Verona 71 éves, Komlósi Sándor 1 éves, Kovács Jánosné 36 éves, Erger Strubné Goldberger Julia 36 éves, Kovács Fiala Jánosné Scamiát Angéla 79 éves, Kovács Rozsi 14 éves gimnáziumi tanuló, a járványházban. Mos Dina 49 éves napszamos a járványházban.

— **A timisoarai evangélikus egyházköztség közgyűlése.** A timisoarai evangélikus egyházköztség ma, vasárnap déli tizenkét órakor tartja közgyűlését az egyházköztség tanácstermében. A tárgysorozat a következő: 1. A lelkész évi jelentése az 1941. évi közgyűlésről. 2. Az egyházköztség zárszámadásai az 1941/42 évről. 3. Az egyházi vagyon tüzbiztosítása. 4. Esetleges indítványok.

— **Arad-Timisoara között nem kell utazási igazolvány.** Megírtuk, hogy az utazási igazolványokat a mellékvonalakon felfüggesztették és ezentul csupán a vasúti fővonalakon történő utazásokhoz kell váltani engedélyt. Arad és Timisoara, Arad-Braşov, Arad-Brad között tehát engedély nélkül lehet utazni. (Zsidók ezentul is csak engedéllyel utazhatnak.)

— **Leahy amerikai nagykövét elhagyta Vichyt.** Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: Leahy tengernagy, az Egyesült Államok vichyi nagykövete pénteken este elutazott.

— **Életunt ifiatalember.** Braşovból jelentik: Danicki Emilian 22 éves ifiatalember egy nőismerőse lakásán főbe lölte magát. Tettének oka: szerelmi bánat.

— **Orvosi hír.** Dr. Simon szülész-nőgyógyász újból rendel. Timisoara I. V. Alexandru-utca 4. szám.

— **Elítélt aranyesempeszek.** Megírtuk, hogy a devai rendőrség tetten érte Groza Petru Luncoiu-bradi bányatulajdonost és Alesi Carol devai kereskedőt, amikor 189 gram aranyat mértek. A vizsgálat megállapítása szerint Groza Petru az aranyat Sajtos Julianna devai szsony közvetítésével el karta adni a kereskedőnek. A devai törvényszék Groza Petrut és Alesi Carolt egyenkint hat-hat hónapi fogságra ítélte, ezenkívül tizenötzert leipézbüntetéssel sújtotta. Sajtos Julianna egy hónapi fogsázbüntetést és ötezer lei pénzbírságot kapott.

— **Ismeretlen ember halála.** Timisoaran, a gyárvárosi Traian-téren egy körülbelül 60—65 éves súlyosan beteg embert találtak. A mentők az aggok menházába vitték, ahol csakhamar meghalt. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani.

Május 3-án gondoljunk arra, hogy adományunkkal segítünk a szűkölködőkön.

— **Tolvaj eselédleány.** Braşovból jelentik: Roth Ecaterina eselédleány ellen volt munkaadoja feljelentést tett, mert a háztartásbeli szarka különböző élelmiszereket és egyéb holmikat ellopott.

— **Egy borkabát viszon tagadása.** Braşovból jelentik: Marcu Dumitru vasúti fűtőt a braşovi állomáson elfogták, amint egy ujjonnan szerzett borkabátban sétált. Bünye „mindössze” csak az volt, hogy a borkabátot Horgos Petre Mosoiu-utca 28. szám alatti lakos valotta magáénak. A kabátot visszaadták gazdájának, Marcu Dumitru pedig hüvörsre került.

Megszűnt és új tulajdonba került gyógyszerárak

A zsidó tulajdonban volt timisoarai gyógyszerárak felszámolása után a következő gyógyszerárak cseréltek gazdát: A Belvárosban a Kun gyógyszerárt Lupea gyógyszerész, a Weisz gyógyszerárt Jonescu-Heyer gyógyszerész, a Jahner gyógyszerárt Hügel gyógyszerész vette át, míg a Blumberg gyógyszerárt megszűnt. A Gyárvárosban a dr. Kovács gyógyszerárt dr. Sandovici-Czegka vette át, a Zeiner gyógyszerárt Both vette át, míg a Löw és Schul gyógyszerárak megszűntek. Az Erzsébetvárosban a Merklér gyógyszerárt Bianu vette át, a Mária gyógyszerárt pedig megszűnt. A Józsefvárosban a Braun gyógyszerárt Götterbarm vette át. Még régebben gazdát cseréltek a Craciun gyógyszerárt, amelynek Pildner-Steinburg a tulajdonosa és az Ungváry gyógyszerárt, amelynek tulajdonosa Neuhor János gyógyszerész.

A kopasz borbély és a csalhatatlan hajnövesztő szer

Attlee őrnagy, az angol munkáspárt volt vezetője neve nem ismeretlen nálunk sem. Az angol munkások még jobban ismerik, mert hűtlenül elárulta érdekeiket, mikor saját érdekei úgy kívántak. Ez az Attlee május elsején beszédet tartott, melyben nagyhangon bejelentette, hogy Anglia es szövetségesei a világbékéért, az ipari és kereskedelmi fellendülésért, a szociális igazságért, a munkások jobb és könnyebb megélhetéséért és egyéb népboldogító eszmények megvalósításáért küzdenek. Ezek az ígéretnek a nagyhangú politikai szélikakasnak a szájából úgy hatnak, mint annak a borbélynak dicséretei hajnövesztő szerre: csalhatatlanságáról, aki maga kopasz.

— **Vargas brazil elnök gépkocsiszerencsétlensége.** Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az Associated Press hírügynökség Rio de Janeiróból közli hogy Vargas brazil államelnököt gépkocsiszerencsétlenség érte. Az elnök állapota kielégítő.

— **Liftesfiúk és szállodai portások munkabeszüntése Newyorkban.** Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: Newyorki közlés szerint mintegy nyolcezer szállodai portás és liftesfiú beszüntette a munkát. A sztrájkolók intézkedtek, hogy a megüresedett helyeket más ne foglalhassa el.

— **Agyonnyomta a föld.** Ohreincea község határában Jurcu Vasile, Brumare Mihail és Burlacu Pavel gazdák földet ástak ki egy gödörből. Munkaközben a gödör egyik fala leomlott és maga alá temette Jurcu Vasile és Burlacu Pavel, akiknek már csak a holttestét tudták kiemelni. Brumare Mihail gazdát haldokolva kórházba szállították.

— **Szabotázs miatt elítélt kereskedők.** Devai tudósítónk jelenti: A devai törvényszék mellett működő különleges bíróság a legutóbb ötezer lei pénzbírságra ítélte Iacob Iosif zami kereskedőt, mert a gumibocskort a megengedettnél drágábban árultotta. Egy-egy hónapi táborbatalást kapott Murgu Elisabeta simeriai kereskedőnő, mert a világító kölalet 12 leiert árulta literenkint, míg Saba Bahni devai zöldségárusasszonyt azért ítelték el, mert egy fej káposztát a maximális 5—8 leiert helyett 30 leiert adta el.

— **Szekerek fosztogatói.** A rendőrség elfogta Schmidt Antal és Schneeweisz Emil timisoarai lakosokat, akik a vidékről a városba érkező kocsiakat rendszeresen fosztogatták. Egy alkalommal szövetet, máskor rizst pótkávé és egyéb holmit, majd egy parasztszekérről fehérneművel telt bőröndöt loptak. Egyébként betörést is követtek el és Tudor Irina fratellai lakásáról ruhaneműt vittek el. A lopt holmit eladogatták.

— **Hulladékgyűjtő utcai kosarak Devan.** Devai tudósítónk jelenti: Deva város vezetősége a főbb utvonalakon összesen negy darab hulladékgyűjtő kosarat állított fel, amivel nagyban hozzájárul majd a város köztisztaságához.

— **Braşovi rendőrségi hírek.** Banu Casandra az egyik braşovi szállodából különböző értékes dolgokat ellopott. A tolvajnót elfogták. — Rebeicing Mihály t.nár feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki negyvenötzert lei értékű ruhaneműt és egyéb ingóságot loptott el lakásáról. — Nicu Gr. Vasile Voina csavargári munkást rajtacsípték, amint 6.15 kilógram bronztekereset el akart emelni.

— **Aradi tolvajok a bíróság előtt.** Az aradi törvényszék most tárgyalta Garz Ioan Sannicolaul Mic községbeli munkás bűnperét, aki vadházastársával, Ungur Máriaival az elmúlt évben több betöréses lopást követett el Aradul Nouen. Ezért az aradi büntetőjársbírság Garzot öt évi fogságra, vadházastársát pedig 30 napi fogságra ítélte. A törvényszék, amely felelősséget folytán tárgyalta az ügyet, az öt éves büntetést két évre szállította le, a 30 napos büntetés végrehajtását pedig három évre felfüggesztette. Ungur Mária, mint orgazdát vont felelősségre a bíróság.

Mozi

Vasárnap és hétfőn Timisoaran a mozik műsora a következő: Apolló: Az elvesztett fiú, Capitol: A kisasszony, Thalia: A szent tűz, Corso: Állat az emberben, Fratellai-mozi: Leány az előszobában, Roxy-mozi (csak vasárnap): Nászéjszaka.

Okmányokról, Iratokról és Számlákról

FOTOKÓPIA

eredeti nagyságban, kicsinyítve vagy nagyítva

TELEFON 34-30

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

TIMISOARA I. PIATA LIBERTATII 4

S Z E L L E M I

A MAGYAR NÉPKÖNYVTÁR

A vezérekkel iránt megietes ellenszenvet ezek, mert rendszerint engem nem érdeklő dolgokról szólnak, de a betű útján történő népkönyvtár iránt iránt iránt iránt illő figyelemmel olvastam. Örültem annak, hogy törődnek a nappal, tehát velem is, mert én is, egy vagyos belőle. Örültem annak, hogy neveim a számára, mert tudom, hogy rákér, rám, Aból, hogy sem a „népkönyvtár” ötletének kivételje, sem a **hosszússzók** nem hivatkozna példákra, amit utazni vagy folytatni kellene, örömmel állapítottam meg hogy mást, jobbat akarna, mint volt. Az egyik hozzászóló nagyszóntán meg is mondja: „Megteremtendő népkönyvtár iránti mozgalomunk immáron nem diút és nem urt sport többé, nem félkísérletet megnyugtató jótékonykodás”. Jól esett hallani népi felismernek, hogy a mi vezetésünkre hivatott rétegekben is akadnak, akik látják és kimondják, hogy nem jól volt az ügy, ahogy eddig volt. Szerettem volna tudni, hogyan akarják jól csinálni, de nagy általánosságokban mozgó, épen azért különfelekép magyarázható meghatározásoknál többet nem találtam még a Betű című cikkben sem, amely pedig már programot jelzett. És a tollat is a kezembe adta, mert kötelességemnek érzem én, a népek nevelésre váró és vágyó gyermeke, hogy halk szóval, kellő tisztelettel, de teljes határozottsággal megmondjam véleményemet erről a sok jóakarattal elgondolt programról.

Mindenekelőtt ne legyen a létesítendő Népkönyvtár versenytársa más intézményeknek. Ne adjon tehát a földművelés és gazdálkodás minden ágába vágó felvilágosításokat, mert ez az Emge feladata és végzi derekasan. Népdalok, népszokások, népviseletek leírása — ne vegyék rossz néven — inkább az urakat érdekelheti, mint minket, mert hisz ők gyűjtötték össze tílünk, a néptől. Nagyon örülnék, ha népünk műveltségéből csak a hiányozna, hogy Arany, Petőfi, Vörösmarty, Tompa, Gvadányi, Balassa, Gyöngyösi és más jelesek munkáit olvassága, mert akkor műveltebb lenne, mint most a polgárságunk, vezető rétegünk, amely az iskolából kikerülve nyomos ok nélkül nem veszi kezébe nemesak más jelesek és Gyöngyösi, Balassa, Gvadányi, de még Tompa, Vörösmarty, Petőfi, Arany műveit sem. Nem akarok indiszkrét lenni, nem kérdezek, hogy miért. De arra kíváncsi vagyok hogy a népek miért ajánlják. Az a cél, hogy megismerje Arany: Csallád kör, Petőfi: Fata végén kurta kosma, Vörösmarty: Főtt dal, Tompa: A madár fűhöz című költeményét, Jobb szeretném, ha az lenne a cél, hogy az egyszerű ember is képes legyen megérteni és élvezni ezek szépségét. Akkor aztán jöhet, nem bánom, akár a Marssal társalkodó murányi Vénusz is vagy Dorotya svagy a Dámák diadalmá a farsangon, hogy Csokonáról se feledkezzünk meg, ha már Gvadányira emlékezünk. Egyelőre tehát maradjunk annál, hogy a népet igyekezzünk előkészíteni nagy költőink megértésére, élvezésére. A történelem nagy tanítómester és nekünk, a népek is szükségünk van rá, különösen ha arról beszél, hogy az elődökben hogyan élt a nép, mi volt buja-baja, hogy küzdött meg véle, mi jóban volt része, hogyan jutott hozzá. Földrajzot, leírásokat a világ különböző országából és népeiről, de a népeiről! is szívesen olvasunk, ha tanulhatunk tőlük, példát vehetünk róluk. A tudományokat és technikat sem vetjük meg, különösen ha összefüggésben van a mi életünkkel vagy legalább is alkalmas arra, hogy hiányos világnézetünket kiegészítse, amennyire nekünk szükségünk van.

Mondom, ilyen könyveket szívesen olvasnánk, mert tanulni és művelődni akarunk. De tele vagyunk gondokkal és bajjal. Az ilyen dolgok olvasásához pedig nyugalom kell. Ezért szívesebben olvasnánk könnyebb dolgokat. No azért a nehézkere is sort keriténénk. Mondjuk az arany legyen olyan, mint a polgárokna. Amilyen arányban olvas egy rendes polgár a regényei mellett tudományos művet, olyan arányban adjanak nekünk is ismeretterjesztő könyveket. A többi aztán legyen széppróza. De ne szóljon rettenthetetlen lovagról, aki minden akadályt leküzd, sem földesurról, aki jobbjáglányt vesz feleségül, mert a szerelem mindent legyőz. Ne írjanak nekünk félistenekről, emberfeletti emberekről, mert azok példáját nem tudjuk követni. De ha írnak olyan magunkfajta emberekről, amilyenek mi vagyunk, vagy amilyenek szeretnénk lenni, vagy amilyeneknek kellene lennünk, azoktól tudunk tanulni. Azok gyermekkorra, ifjúságra, szerelme, házassága, családjára olyan mint a miénk. Azok buja-baja, gondja, öröme a miénk is. Az ő életükben a miénket látjuk. És abból, ahogy egyéni, családi, közösségi életükből, anyagi és szellemi javuktól folyó sorskérdéseiket megoldják vagy megoldani megkísérik és ennek következményeiből nagyon sokat tudunk tanulni. De csak akkor ha ezek az emberek nem papírosból, hanem húsból-vérből vannak, történeteik nem verejtékekkel kiagyalt históriák, hanem olyanok, amilyenek megtörténtek, vagy megtörténhettek, mert akkor jó példájuk mi is követni tudjuk. Ezáltal érzésben nemesebbek, erkölcsükben szilárdabbak leszünk, életbelicességünk elmélyül, közösségi érzésünk fokozódik. Azaz röviden: a betű útján történő népkönyvtár eredményes lesz.

Nagy vonásokban vázolva ilyennek képelem a Népkönyvtár. Népi minden vonatkozásban. A nép már elhatárolt olvasóréteggé fejlődött. Meg kell teremteni számára a népi irodalmat. Ez más, mint ami eddig volt. Ez az ami a népek kell. Azt hiszem, amit leírtam az pozitívum amakk a negatívumnak, amit a hozzászólók eddig leírtak. Húsz így van. akkor igazán ideje már cselekedni is.

Ezt ugyaa már máskor is elmondták előttem, de tulszerények voltak és a cselekvést másnak hagyták. En a népek nevelésre váró gyermeke vagyok. Nekem nem kell szerénynek lenni, tehát megkezdem én. Ahhoz, hogy valami érdemleges intézkedést lehessen tenni, tudni kell hogy van-e olyan írói gárdánk, amely a programot meg tudja valósítani és tudni kell, hogy milyen nyelvi alap áll rendelkezésünkre. Azt hiszem az anyagi lap megteremtése könnyebb. Hisz eddig is, míg csak hozzászólások voltak, minden felszólítás nélkül már is jelentős összeg gyűlt össze. Most már van programunk, talán könnyebben meg-

teremtéséhez hozzájárulni, jelentse be az összeg megjelölésével írásban a Déli Hírlapnál. Pénsenki ne küldjön, de számoljon azzal, hogy megajánl egy feltétlen teljesítendő kötelezettséget jelent. Bizonyoságul arra, hogy nemesak mástól várom el az áldozati zatait, felajánlok egyezer leít. Felszólítom mindazokat, délerdélyi hivatások irókat, akik a népi irodalom megteremtésében illő tiszteletűj ellenében közreműködni hlandók, ezt jelentsek be a Déli Hírlapnál. Ugyaztán, lenkezzenek azok a nem hivatásos irók is, akik a mkaiba bekapcsolódni óhajtanak.

Ezeket az adatokat a Déli Hírlap összegyűjti és időközben kialakuló vezető szerv rendelkezésére bocsátja, amelynek aztán ezek alapján módjában lesz komoly munkához fogni.

NYIRI ALBERT

CSURKA PÉTER

ROMÁNC

I.

Anna, a fiatal révészasszony gyalogszéken ült a révház előtt. Előtte állt Ferenc gazda. Ostor volt a kezében, az ostorral csapkodta a révház előtt elhuzódó ösvény szélén strázsáló labodákat. A révház háta mögött a part aljában szekér állt, két kizablázott ló harapta a kövér füvet.

Ferenc módos gazda volt, özvegyi sorban, vénülő ember. Busongva szakadoztak fel belőle a szavak.

— Dani akkor se szeretett úgy, mikor a hamvat lecsókolta az arcodról, mint ahogy én most szeretlek! Dani csak a fiatalágodat szeretete, oszt mikor jóllakott veled, napszámra zavart!... Ó itt huzta a hajót, itt lustálkodott a révnél!... Jöjj, mert vislek!... Nagygazdáné leszel, tejbé, vajbá fűrésztelek!...

— Az asszony sóhajtozott.

— Láthatad, — folytatta Ferenc, — hogy a házam homlokára felvertem a nevedet, úgy mint az urak szokták. Ott áll, hogy: „Anna-lak”! Kocsival jöttem érted, úgy vislek büszkén végig a falun.

— Hova gondolt? ... Nem megyek én addig, míg Danitól törvényesen el nem válok!

— Tegnap nem így beszéltél!

— Tegnap, az tegnap volt! Nagyon el voltam bulsulva!

Alkonyodott. A megáradt folyó vad zudulással rohant lefelé. Ferenc gazda fent volt a parton, nézte a vizet. Hiába minden kéré szava, könyörgése, a szép révészasszony állhatatos maradt. Már úgy látszott, hogy hasztalan furazkodott belé ennek a fiatal emberpárnak az életébe, nem viheti el Annát, akibe kimondhatatlanul belészeretett. Szépségével nem lehet övé az asszony. Ki kell neki játszani az utolsó kártyát, amit csak erre a végső esetre tartogatott. Teleirt papírlapot huzott ki zsebéből, odanyujtotta Annának.

— Olvasd el!

Anna kételkedve vette át a levelet, olvasta. Remegett a mikor a véreért ért, elsápadt.

— Igaz volna ez?

— Micsin lehet az urad kezírását! ... Ennyit érsz neki! Eladott négy hold földért!

II.

Ferenc gazda a boldogságtól fejvesztetten ölegette a kétségbeesett asszonyt a parton az alkonyatban. Anna talán nem is tudott semmiről semmit, csak a levél, a szerződés ugrált előtte ákom-bákom betüivel!

Egyszer csak tompa harangütések hallatszottak a falu felől. Ferenc gazda felütötte a fejét.

— Félrevertik a haragot! ... Tűz van! Vörös tüzesóvák nyaldosták már akkor a boruló eget, a faluban éppen azon a részen, ahol az „Anna-lak” várta új gazdaasszonyát, a régen meghalt után ... Talán csak nem ... Szaladok! ... Visszajövök érte!

— Nagy Isten! ... Az én házam körül ég! ... Anna, addig készülj fel!

Mégegyszer átkarolta az asszonyt, aki már abban az időpontban több mint bizonyos, hogy nem volt eszénél. Azután gyorsan befogta lovait, felugrott a kocsiára, a lovak vágtaiba kezdtek. Szágultak a falu felé.

III.

Ezalatt a kertek alól, át szántásokon, vetéseken a folyó felé tartott egy magából kikelt sötét alak. Borostás arcára a gyűlölet ült ki, lopva tekintgetett vissza. Barna szemében a bosszu csóvája lobogott... Ugy vélte, hogy csendőrllovak patkói csapkodják utána az ut porát vagy szörnyülködő szemsugarak kísérik menekülő útjában.

Bujkálva ment a füzesek alján a révház felé. Eliszonyodva látta a rettentő vizet, hogy uszva menekül

a dolg. Felszólított mindenkit, aki a programot általánosságban helyesen látja és hajlandó a Népkönyvtár anyagának megteremtéséhez hozzájárulni, jelentse be az összeg megjelölésével írásban a Déli Hírlapnál. Pénsenki ne küldjön, de számoljon azzal, hogy megajánl egy feltétlen teljesítendő kötelezettséget jelent. Bizonyoságul arra, hogy nemesak mástól várom el az áldozati zatait, felajánlok egyezer leít. Felszólítom mindazokat, délerdélyi hivatások irókat, akik a népi irodalom megteremtésében illő tiszteletűj ellenében közreműködni hlandók, ezt jelentsek be a Déli Hírlapnál. Ugyaztán, lenkezzenek azok a nem hivatásos irók is, akik a mkaiba bekapcsolódni óhajtanak.

Ezeket az adatokat a Déli Hírlap összegyűjti és időközben kialakuló vezető szerv rendelkezésére bocsátja, amelynek aztán ezek alapján módjában lesz komoly munkához fogni.

NYIRI ALBERT

tovább. De most istenkísértése volna az uszást megkísérelni! Ha rongy is az élete, mégis csak élni akar! Huzza a kint idegen földön, elfelejti a hűtlen asszonyt, elfelejti a bosszút! Dehogy is kell neki a fő! Csak megszédült az este a vén gazda szvától!

A révész hához ért. Anna még mindig ott állt a parton, eszelősen nézett a falu felé. Felsikoltott, rikor Danit meglátta.

— Add ki az ujjasomat! — szólt rá gorombán Dani.

Anna kihozta az ujjast. Dani magára rántotta és már előzta a csónakot. Az asszony nézte emberét és valami elképesztő sejtés vágott belé.

— Dani, Dani, talán csak nem te? ...

Az égő ház felé mutogatott. Dani már akkor tolt a csónakot a parttól, az evezővel nagyot lökö rajta, a csónakot elkapta a rohanó ár.

Anna kezét tördelve rogyott le a partra.

IV.

Összekapkodott néhány szükséges ruhadarabot. A nagy vashid felé került, utána megy Daninak! Á a parton. Dani a folyó közepén kütökődött az árral. Csak szerencsésen átaljutna! ... Istenem, segíts meg! ... Világos most már előtte minden!

— Jó estét, ifjasszony! — köszönt valaki a hátmögött. Hol van az urad, szép Anna?

Két szuronyos csendőr állt a parton. Annának meghűt a vér. Nem felelt, nem is tudott volna.

— Mért nem szólsz, Anna lelkem? ... Nézz csoda

Vajjon ki az a bátor legény, aki ebben a rettenetaráadásban kockára meri tenni az életét, ha nem ke-

— Nem tudom, őrsvezető ur, nem tudom!

Ne-em? ... Na mingyárt meg tudjuk, hogy ki fíjja? ... Lelövöm én, akárki legyen is!

A csendőr állához kapta a fegyvert, célzott. Fkáiig célzott és Annát halálos verejték verte ki. Fsikoltott. Sikolyát visszaverték a partok, áttört a víz zugásán. A csendőrhöz ugrott, elrántotta a fegyvert.

— Ezt akartam tudni! — mosolygott a csendőr. — Tudtam, hogy elárulod magadat! ... De nini! Mindenképpen használt az ijesztés! ... Amint látó Dani is jön vissza! ... Mért hazudtál, szép Anna?

Anna már sirt, nem válaszolt. Az izgalmak verték a lábáról, leroskadt a pázsitra.

Hosszu időt élt el míg a csónak partot ért, csettint, vizesen ugrott ki belőle Dani.

— Nem a fegyvertől ijedtem meg, őrsvezető ur! ... Nem azért jöttem én vissza, hanem ...

kor ... ez az asszony felsikoltott, akkor megérttem ... hogy Anna igaz asszony ... Nincs egyebet csak ő ... Most pedig visszemenek! ...

V.

— Meg se csókolsz, Dani! — sirt fel Anna.

Ölekeztek. Csókolták egymást. Es akkor fiúnt a homályban Ferenc gazda megtört alakja. Vyszorogva jött, mintha néhány óra alatt száz évet öregedett volna. Rozzantán, vén, öregember lett, véglen szomorúsággal nézte az ölelekezőket.

— Na, menjünk, Dani fiam! — szólt az őrsvezető. — Turi uram is jöjjön velünk! Majd az őrség megismétli gyanuját, hogy Dani gyújtotta fel az Anna-lakot!

— Őrsvezető ur! ... nemigen gyanusítok én senkit — válaszolt erőtlenül Ferenc gazda. — Engyék el Danit, mert ártatlan! ... A tizet a saját gondatlanságom okozta. Én vagyok a felelős.

Nagyot sóhajtott. E'ndült a huzta meggörnyedt alakját a csapason a falu felé. A két csendőr bizortalanokdva követte.

MELETÜNK

CZY LAJOS (ARAD)

BURKUS-HEKTOR

Hárman ültünk a nagy diófa alatt: a jegyző és városi ügyvéd, és én. Nyár volt, egy augusztusi meleg délután. Könnyű savanyú bort poharaztunk, a savanyúsága előkészítette a gyomrot a vacsorára, a kevés alkohol pedig felélenkítette az egységeket a könnyű beszéltirányába állította be a szellem gépezetét.

Arról volt szó, hogy ki mit szeret ételben, italban és szót szó követett, rá került a beszéd sorja a különböző asztalokra. Sok mindent össze hordottunk képzelt jókat neveltünk amikor egyszerűen csak az ügyvédnek jutott valami. Hallgatók, — mondotta — van némi idevágó különös élményem. Elmondva semmi csak ha rágózik rajta az ember, csak akkor tűnik elő, milyen megdöbbentő. Elmondjam?

— Halljuk, halljuk! — hangzott részünkről a biztatás.

— Nos hát — fogott belé az ügyvéd — fiatal koromban volt nékem egy különös izlésem: nagyon szerettem a fűszereket főtt burgonyát. Ha hiányzott a tápanyag, nem kellett a leves és tulzott bosszúságot éreztem. Nincs ebben eddig semmi különös. Hasonló furcsa élmény millió számra van, de az már valami, hogy apám meg látva levezemben a burgonyát, felém intett és mondotta:

— Mennyire szerettem én is így a levest huszonkét évemben. Ezt nagyapád is szerette.

— Édes anyám említette gyakran, ha követeltem rajta a burgonyát, hogy aszongya: „ebben a korban édes apád meghalt érte. Nem tudom, mit tudtok rajta szeretni, ti gyerekek”.

— De ez még semmi — folytatta az ügyvéd. Évek múlva huszonkettő éves koromban járt akkor, egy ebédszólal a fiam:

— Van a levesben burgonya, édes anyám, ha igen, szíves lenni nékem osztani, nem tudom miért, de én fölöttem nagy gusztusom támadt rá...

— Majd leesett az állam. Hát ez is! Ha nem volna neves létünkre szép címerünk, egy krumplit lehetne belé írni...

— Ugy nevetett az ötletének, hogy a könnye is kicsorog belé.

— Érdekes — vélekedtem én — az izlésnek egy jellemző vonása felbukkan egymásután négy generációban. Atöréklés Ilyesmí gyakran előfordul a legkülönösebb családokban. Például családomban élt két nagy német. Az egyik apai, a másik anyai ágból való. A hugom ennek a rokonnak az összes tulajdonságait örökölte. Meg volt az egyik szelidége, a másik indulatos természete, külön-külön egyéniségük sajátos bájja is. Hugom így szakasztott Irma tánti volt, máskor pedig Mácsi...

— Hopp! — kiáltotta a jegyző — erről eszembe jut a kutya-történet. Már vagy harminc éve nem volt az emberben, de ti most kikötöttétek belőle. Elmondhatom? Helyeslés után egy nagyon különös történetet vázalt nekem. Ugy jegyzem le szóról-szóra, ahogyan házilag elmondotta.

— Hát — indított beszédével barátunk — segédjegyző koromban egy délelőtti fogoly-madarat löni indultam. Azt lépkedek az országúton, egyszer csak észre vettem egy valaki követ hátra nézek, hát látom: a kutya lohol utánam. Megnézem: nem valami mutatos alak, olyan elvadult forma, mint a kutyák, csavargó sbelek. Zavarom magntól, nem tudom. Még kövel is meghajítom, nem használ. Vigyen az... — gondoltam végül — gyere, ha úgy tetszik, hiszen a kutya értem aho' b' kiltt fordulnom, m'g mindig a kutya. Hát, gy aztán az ő akarata győzött: velem jött tovább is, de előbb jól megnéztem. Rögtön látszott, hogy korcs. Alaposan összekevert ősei közül szemében egy vizsla és egy komondor faji jegyét viselte. A ronda dög rögtön észrevette, hogy kíséret-

ben végleg megnyugodtam, a háttérből azonnal előlépett s baloldalon foglalt helyet... Na, Hektor, Burkus, vagy minek is hívják — szólítottam hozzá — tudsz-e valamit az apróvad vadászathoz? vagy se? Vidáman vakkantott ide-t és előre szaladt. Rögtön kiderült, hogy egy pompás, betanított vizslát szereztem benne. Modorom sem kell, ott maradt nálam, de csak november hó közepéig, akkor eltűnt és nyoma veszett. Jó ideig fölöttem bosszantott a dolog, mert nagyon megszerettem, csoda hűséges dög volt s esküdni mertem volna rá, hogy elpusztult szegény, különben nem hagyott volna el. Szóval volt kutya, nincs kutya. Valamelyik téli napon azonban kiszálltam tanyák közé s aminet egyik gazda tanyájához közeledtünk, ismerős kutyaugatás üti meg a fületem... Mi az ördög, ez az én elvesztett kutyám hangja... Esküdni mernék rá, ne másrészt meg hogy lehet az, hiszen a Hektor már régen a földben van. Amin' közeledünk, már látom is láncot, vezetőtül ugat ránk és csakugyan a Hektor. Mondom az Adjon Isten után a gazdának tréfásan:

— Hogyan mérészelte, gazd'uram elfogni és láncot tartani az én kutyámat?

— En-e — néz rám álmélkodva az öreg — micsoda kutyáról beszél a jegyző ur?

— Erről-e — és rámutatok. — Ez az én kutyám, a Hektor.

— Ne tréfáljon a tekintetes jegyző ur — mondja furcsán a gazda. — Már hogy volna a tekintetes uré a Burkus, már ment ez a kutya, mikor nálam őrzi a tanyát.

— Csóválom a fejemet. Hát ez furcsa dolog, lássuk, megismer-e. Ahogy közeledem felé, még vesztebben ugat. Nem ismer.

— Hát nem a Hektor — mondom — de akármi legyen, ha értem, mert szakasztott olyan mint az én vadász kutyám volt.

— Vadász kutya? — szólott az öreg — akkor meg éppenséggel nem a tekintetes uré, mert a Burkus csak csirkéket tud hajkurászni.

— Ezzel abban is maradt a dolog.

Még akkor nyáron, csépléskor egy nap ahogy megyek kifelé a géphez, egy kóbor kutya csatlakozik hozzám — a Hektor! Sobálványhoz hasonlíthatam az ut közepén, úgy állottam ott s csak néztem azt a kutyát. Visszekerés is olyan volt, mintha csak órák előtt váltunk volna el. Hektor — szólok végre — te vagy? és ő igen-t vakkantott rá, szeméből pedig nehezelt sugárzott felém: — Hogy lehet ilyesmit kérdezni?

Szóval, visszajött a Hektor és én már el is felejtettem, hogy az egyik tanyán van egy kutya, amely külsejében csodára megegyező vele, amikor egy szeptemberi napon beállít hivatalomba a gazda, a Burkus gazdája. Az Adjon és Isten után mindjárt az volt első szava hogy megint elszökött a Burkus.

— Megint? — kérdelem — hát olyan szökösféle az a kutya?

A gazda nagyon mérges volt: — Nyáron mindig elcsavarog a ronda dög, de ha megkerül, mentem agyonlövöm.

Felfigyeltem:

— Tavaly nyáron is oda volt? Rábólint nagy mérgesen.

— Oda bizony, a gyalázatos. Komisz a vére. Hozzám is úgy gyűtt valahonnan, nem tudom, honnan...

Ejnye be furcsa dolog ez, gondolom és szólok a gazdának: Jöjjön, gazd'uram vélem a lakásomra, mutatok valamit. Odaérve hívom a Hektort. Morogva jön elő.

— A Burkus! — kiáltja álmélkodva a gazda.

Nevettem.

— Téved, gazd'uram, ez a kutya Hektor névre hallgat.

— Nevét hallva a kutya mellém áll és onnan morog a gazdára. Nyilván aló, hogy nem ismeri... A gazda macskakodik:

— De a mindegyeség néki, ismer, vagy nem ismer, mégis az én kutyám ez, nem lehet az ilyenbe' tévedni...

— Hát, mondom, ha ez a kutya magáé is, akkor ez egy fenemód érdekes eset. De mielőtt elhinnék, meg kellene bizonyosodni felőle. Maradjon itt a kutya és tegyünk valamit jelt rá, ami majd kétségtelenné teszi a felismerést. Ugy is történt. A Hektor hátára vörös festékekkel vonnám: huzattam és ott maradt nálam. Októberben — mint vártuk — megint eltűnt s harmad napra megjött az üzlet: a kutya megérkezett a tanyára, vörös vonal van a hátán. Jöjjön a jegyző ur vasárnap, ki egy pohár borra, majd megtárgyaljuk az eseményt. A Burkust egyébként mérgemben agyonlövtem...

Az aiudi ref. tanítóképző-intézet igazgatóságától.

571/1941—42. sz.

Felhívás

az aiudi ref. Bethlen Kollégium tanítóképző-intézetének I. és V. osztályaiba az 1942/43 iskolai évre történő felvételi vizsgák tárgyában.

Tudomására hozom az összes érdekelteknek, hogy a romániai magyarság egyetlen férfi tanítóképző intézetébe, mely aiudi református Bethlen Kollégium egyik tagozatát képezi, a fennálló rendelkezések értelmében új tanulók az I. és V. osztályba vehetők fel. Az I. osztályba felvehető a legalább 4 elemi osztályt végzett és szeptember hó elsején 11—14 éves tanulók, míg az V. osztályba mindazok a 15—18 éves ifjak, akik legalább négy tanítóképzői vagy gimnáziumi osztályt végeztek. A felvételi vizsgákat mindkét osztályban június és szeptember hónapban szoktuk megtartani. A f. iskolai évben a tavaszi ilyen vizsgálatok idejét a nemzetművelődési és vallásügyi miniszter ur az V. oszt. beállítására május 30-ára, az I. oszt. beállítására reggel 8 órákor kezdődnek a felvételi vizsgák. Mindkét alvizsgálatok és következő tárgyakból tartatnak:

Az I. osztályban: a) írásbeli: román nyelvből, magyar nyelvből, mennyiség-tanból, b) szóbeli: román nyelvből, magyar nyelvből, mennyiség-tanból, Románia történelméből és földrajzából a IV. elemi osztály tanterve szerint.

Az V. osztályban: a) írásbeli: román nyelvből, magyar nyelvből, mennyiség-tanból, b) szóbeli: román nyelvből, magyar nyelvből, francia nyelvből, mennyiség-tanból, Románia történelméből és földrajzából a IV. gimnáziumi osztály tanterve szerint.

Mindkét osztály vizsgálatát egészségügyi és zenehallási vizsgálat előzi meg. Az V. osztályba lépőknek vizsgájuk sikere után szeptember hó elején, később meghatározandó időben, külön b ő z e t i vizsgát kell tenniük hegedűjátékból, a tanítóképző intézet I—IV. osztályának hegedű-anyaga szerint.

Az I. oszt. felvételi vizsgálatát díjmentes, az V. oszt. vizsgálatát 200 lei.

Mindkét osztály felvételi vizsgálatra f. évi május hó 20-ig lehet felbélyegzett irásos-kérvénnyel folyamodni alulirt igazgatóságnál, aminek a következő okmányok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. keresztlevél; 3. állampolgársági bizonyítvány; 4. iskolai bizonyítvány; 5. újraoltási bizonyítvány. Minthogy az I. osztályba legfeljebb 50, az V. osztályba legfeljebb 40 tanuló vehető fel és mert a f. iskolai évben a számoknál több volt a jelentkezők száma, a júniusi vizsgaszakon vizsgázók felvételük szempontjából előnyt élveznek.

Aiud 1942. április 27-én.
Csefő Sándor s. k., igazgató.

ROMÁN OPERA

Vasárnap, május 3-án, délelőtt 11 órakor mérsékelt helyárrakkal és új műsorral:

MENESCU GYURGY

második hangversenye

Zongorán kíséri: I. FILIONESCU
Jegyek az Opera pénztáránál. Timișoara

Minden családban legalább egy

„HANGYA”

üzletrész!

Egy üzletrész 1000 lei, részletekben is törleszthető, beiratási díj 50 lei. Üzletrészjegyzés naponta, vasárnapokon is d. e. 9—12 óráig.

„Jurnica-Hangya”

Fogyasztási Szövetkezet
Timișoara I., Bul Regina Maria 8

SZÖVETKEZETI ÉLELET

A romániai szövetkezetek központi irányítása

A szövetkezeti mozgalom anyagi és erkölcsi erejének egyesítése végett az ország területén működő szövetkezetek és szövetkezeti szövetségek egyetlen szövetkezeti szervezetbe, a Nemzeti Szövetkezeti Intézetbe (Institutul National al Cooperatiei) tömörülnek.

A központi szövetkezeti intézmény a szövetkezeti törvény 1938. évi módosítása értelmében az addig működött különböző tárgykörű öt országos szövetkezeti központ egyesítéséből keletkezett ezzel a céllal, hogy ez által biztosítsák a szövetkezeti élet egységes vezetését és irányítását.

A nemzeti szövetkezeti intézet három osztályra oszlik: A pénzügyi osztály gondoskodik a hitelszövetkezeti szervezetek szövetségeinek keresztül történő központi betéti tőke gyűjtéséről és hiteltőke ellátásáról. A gazda-

sági osztály részt vesz a termelő, értékesítő, fogyasztási és többi szövetkezetek tevékenységének támogatásában és egysége tömörítésében, pártfogol minden, a szövetkezeti szervezetet érintő országos gazdasági megmozdulást. Az irányító, ellenőrző és szövetkezeti tanulmányi osztály végzi a szövetkezeti hálózat irányítását és törvényes ellenőrzését, annak jogi és közérdek védelmét, az országos szövetkezeti helyzet tanulmányozását és szövetkezeti statisztika adatainak gyűjtését. Támogatást nyújt a szövetkezeti ismereteknek az iskolákban való tanításához. Fenntartja a kapcsolatot az ország összes szövetkezetével, hiteltőkeivel és intézményeivel. Ugyancsak ezen az osztályon keresztül kapcsolódik bele az ország szövetkezeti szervezete a világszövetkezeti mozgalomba.

SZÖVETKEZETI HIRLEM

A TIMISOARAI CORVIN HITELSZÖVETKEZET IGAZGATÓSÁGA a megtartott alakuló ülés az alábbi vezetőséget választotta: Elnök Cseh János, alelnök Ördög János, tagok Arvai Rezső, Gotthard Áron, Gradiel János, Molnár Károly, Kács Lajos dr., Turi György és Kovács Béla, aki ebben a jegyzői teendőket is végzi. A végrehajtó bizottság tagjai az elnökön, vagy alelnökön kívül: Nagy Rezső és Takács Lajos dr.

A nemzeti szövetkezeti intézet támogatásával közeljövőben megalakul a Bucuresti-környéki zöldségtermelő értékesítő szövetkezet. A szövetkezet működését várják a főváros zöldségellátásának zökkenőmentes biztosítását.

Szövetkezeteink életéből:

A Corvin hitelszövetkezet működése

A timisoarai Corvin hitelszövetkezet tagja lehet minden népközösségi tag, aki öt lei beiratási díjat fizet, kitölti a belépési nyilatkozatot és ezzel bejelenti szándékát, hogy hetenkint legalább tíz leit megtakarít és azt a szövetkezet pénztáránál vagy valamelyik városrészi gyűjtőhelyen befizeti. Ez két év alatt ezer leit tesz ki, amit a szövetkezet kívánságára osztatlékkal együtt visszafizet, de kamatozó betétként továbbra is benntarthat.

Ilyen kis összegű befizetéseket csak szövetkezet fogadhat el tagjaitól. Az állam törvényhozási uton előmozdítja a szövetkezet munkáját azzal, hogy bélyeg- és adómentesítést biztosít a szövetkezet és tagjai közötti pénzügyi műveletekre. Ezt a támogatást a szövetkezetek meg is érdemlik, mert tagjaikat takarékosra szoktatják okosan és előrelátóan beosztott életre nevelik. Éppen a mai gazdasági helyzetben fontos, hogy népközösségünk minden tagjának megadassék a lehetőség szorult helyzetben pénzhez jutni. Aki már tagja a Corvinnak és ismerőseit is beléptette a szövetkezetbe, az könnyen segít magán. Ha

vetkezet alapszabályait a nemzeti szövetkezeti intézet jóváhagyta és így megtörénhetett a bejegyzés, valamint a könyvek láttamoztatása. Ezzel az alakulással kapcsolatos alakítások befejezést nyertek és az igazgatóság most már szabadon rendelkezhetik a Corvin hitelszövetkezetnél a szövetkezeti törvény értelmében letétbe helyezett üzletrésztőkéjével. A Corvin átadta a Hangyának az üzletrésztőkét, úgy hogy tevékenysége megindulásának most már csak a gazdasági élet háborus megkötöttsége támaszt némi időleges nehézséget és akadályt. Az üzletnyitásnak egyik nehezen áthidalható akadálya például a közszükségleti cikkek árusításának jegyrendszerhez való kötöttsége. Az igazgatóság azonban reméli, hogy rövidesen sikerül ezt a nehézséget is leküzdeni.

ÜZLETRÉSZEK TESZIK A SZÖVETKEZETET

A Biharmegyei Közjóléti Szövetkezet most totta évi rendes közgyűlést. Az igazgatósági jelentés beszámolt arról, hogy az elmúlt évben sok családot láttak el a szükséges igavonó állattal. Néptáplálkozás előbbrevitelére több gyümölcsöt is szürettek, nagyobb kölcsönöket folyósítottak a megbeli kézműveseknek műhelyük fejlesztésére. A szövetkezet tulajdonában levő tizenkilenc traktorral fel, amely eddig kihasználatlanul állott.

Szövetkezeti lexikon:

Értékesítő szövetkezetek

Az értékesítő szövetkezet a termelőknek a célból történő szövetkezése, hogy az általuk egyénileg, akár közösen termelt javukat a lehető jobb feltételek mellett értékesíthessék. A közös értékesítés a legkedvezőbb lehetőségeket biztosítja a szövetkezeti tagoknak, mert a termelt javak közvetlen kizárásával jutnak a fogyasztóhoz.

Az értékesítő szövetkezeteknek főképpen az adásban járhatnak, piacoktól távol lakó és az árak alacsonyok nem ismerő kistermelők látja hasznát. A szövetkezet lehetőséget nyújt arra, hogy az áru ne csak akkor kerüljön eladásra, amikor a piacon kisebb a kereslet s a legnagyobb a kínálat, hanem az áru szakszerű kezelés mellett tárolva, bizonyos idő elraktározottak és csak az áruk kedvező alakulakor kerüljön eladásra. Ha a termelőnek mégis szüksége volna pénzre, a termény ellenében előlegelet neki a szövetkezet. Az értékesítő szövetkezetek mezőgazdasági és ipari értékesítő szövetkezeteket különböztetünk meg.

A mezőgazdasági értékesítő szövetkezetek célja a mezőgazdasági termelők terményeinek a legkedvezőbb feltételek mellett értékesítése képezi. Elsősorban említendő a gabonaértékesítő szövetkezetek jelentőségüket tekintve a tej és tejtermékeket értékesítő szövetkezetek következnek. A pincészetek

Minden városba és faluba szövetkezetet!

A szőlővidékek bortelemelésének közös kezeltetését és szövetkezeti értékesítését végzik. A gyümölcs- és zöldségértékesítő szövetkezetek válogatott, szakszerűen kezelt és szállításra csomagolt árukat fogyasztási piacra juttatásával foglalkoznak és főleg a nagy fogyasztású városi lakosságnak tiszta, az egészséges minden kívánalmának megfelelő áruval való ellátást szolgálják. A tojásértékesítő szövetkezetek egyes, megbízható és friss áruval látják el a nagrosok piacait. Szakszerű felszerelésükkel, gyűjtőszervezetek által a minőséget biztosító bélyegző ellátott szövetkezeti áru keresett cikk. Az állatbaromfiértékesítő szövetkezetek az értékesítési lehetőségek és piacok felkutatásán kívül a fajtenyésztésre való törekvésekre is ösztönzik tagjaikat.

Az inari értékesítő szövetkezetek a kisipari előállított termékeik közös értékesítésével, kiállítás- elárúsítóhelyek, állandó kiállítási helyek fenntartásával foglalkoznak, amelyek éppen úgy mint a mezőgazdasági értékesítő szövetkezetek tőkeszegény iparosoknak az értékesítés végett átvett árukra lehet és folyósítanak

Pillanatképek az uisentesi közgyűlésről

Az uisentesi alakuló közgyűlés, az utóbbi időben megerősödött szövetkezeti mozgalom jellemzően szép megnyilvánulása volt. Egy pár megkapó résztvevő a beszámoló keretein túl is még a nyilvánosság elé kívánczok.

Ugy látszik a szép számban megjelent asszonyokat nemcsak az érdeklődés vonzotta, hanem az a tudat is, hogy az új szövetkezet elsősorban a háziasszonyoké és így az ő szövetkezetükről, az ő boltjukról van szó. Ők is voltak az alapító okirat első aláírói.

Az előkészítő bizottság kilenc igazgatósági tagot jelölt a központi ellenőr a gyakorlati tapasztalatok alapján öt tagu igazgatóságot javasolt. Komoly és elfoglaltan vita után az utóbbit fogadta el az alakuló közgyűlés. Tíz négyen kimaradtak az igazgatóságából. De sértődést, megbánást ez a négy sem érzett, üzletrész jegyzésével példát mutatott.

Az alakulás után Tóth Benjámin beszélt a szövetkezetek fejlődéséről, érdekes példákat vonultatott fel a nyugati államok hatalmas és értékes szövetkezeti munkásságáról. Az előadást nagy figyelemmel hallgatták és közbeszólások is hangzottak el.

Becsky József emlékeztetett arra a képmunka hányás-életében volt jelen külön a szövetkezők felkérésére kellett előadást tartania amelyben a tagok előnyeirre mutatott rá és arra, hogy a szövetkezeteken keresztül mi mindent érhetnek el, amire egymaguk képesek nem volnának.

Jól esett a hatósági személyek megjelenése, akik komoly figyelemmel hallgatták az alakuló közgyűlés egész tárgysorozatát. A közgyűlés előkészítésében is segítségére voltak az előkészítő bizottságnak.

A megalakulás és az alapító okirat aláírása után, ahogy oszladoztak a résztvevők, minden csoportban az új alakuláshoz. Hogy a reményeket az új szövetkezet valóra váltsa, az azonban csak a tagjaitól függ. (Byn.)

A szövetkezet a legmegfelelőbb gazdasági forma

van biztosítéka, akkor a Corvin erre kölcsönt ad és költségmentesen bekebelezi az ingatlanra, de más biztosítékra (fizetés, nyugdíj) is kaphat kölcsönt. Ha nincs semmije, de néhány hónap óta rendszeresen fizette a havi betéteket, akkor is kaphat kölcsönt, ha megkéri az ismerős tagokat, kezeskedjenek érte. Ezek aláírják a Corvin-váltót és a pénzt azonnal felveheti.

A Corvin a múlt évben jelentős összegű kölcsönt adott tagjainak, amit az is indokolt, hogy az üzletrészesek száma 1114-ről 1475-re emelkedett. Ez azt mutatja, hogy népközösségünk tagjai kezdik felismerni a szövetkezés nyújtotta előnyöket. Ha azonban mindenki tagja lenne a Corvinnak, úgy a jelenlegi taglétszám könnyen elérhetné a tizezret, az ilyen uton előálló 20 millióval pedig ki lehetne elégíteni valamennyi népközösségi tag hitel igényét. Tehát csak rajtunk múlik, hogy segítségünk magunkon.

Az a számos előny és kedvezmény, amelyet a szövetkezetek az általuk végzett műveleteknél a pénzügyi tétellekkel szemben élveznek, továbbá az a tény, hogy fenntartási költségei elenyészően csekélyek, azt eredményezi, hogy a haszon visszakerül a tagokhoz. Ha a népközösség minden tagja a Corvinnál helyezi el pénzét, az ezután kapott részesedés felülmúlja a betétek utáni kamatot és minden tag hitel igényét ki lehet majd elégíteni. (—r—y)

A Hangya szövetkezet működésének megkezdése

A timisoarai Hangya fogyasztási szövetkezethez többen fordultak azzal a kérdéssel, milyen kapcsolat áll fenn köztük és az aiudi Hangya szövetkezeti között. Mint rovatunkban és annak előtte is több ízben megemlítettük, az összes romániai szövetkezetek — akár Hangya, akár más elnevezés alatt működnek — tagjai a Hangya szövetkezeti szövetségnek. A szövetség irányítja, ellenőrzi és lehetőség szerint ellátja az összes tagszövetkezeteket, így a timisoarai Hangya fogyasztási szövetkezetet is.

A márciusban alakult timisoarai Hangya szö-

GYERMEKVIILÁG

ZEPESI NITS ISTVÁN:

ESZTERLÁNC TÖRVÉNYE

Daloltam én nektek
S daloltok ti nekem,
Ettől a visszhangtól
Szebb lesz az énekem.

Játszottam veletek,
Szórtam közetek fényt
S ti visszavertek rám
Bizakodást, reményt.

Adtam nektek ruhát,
Kenyeret is szeltem
S közetek leülve,
Jobban ebédeltem.

Medvétem mindéti,
Azt is, aki nem kért
S eszterlánc-gyűrűtök
Lett szememnek szesz vért.

Ugy esztelek mind,
Mint saját gyereket,
Ti visszaöltetek
S nő a szereteter.

Testvér-eszterláncban
Szívünk ha összev,
Aki többet adott,
Annak a szíve nyer.

KÖNNYŰ TEHER

Ai vagytok most nekem
Gondom, aggodalmam,
Harminc kis gyermekkel
Mennyi tenger baj van.

Félté aggodásban
Sokszor nem aludtam,
Ezért hozzátok viz
Reggel első utam.

Ha a töprenkedés
Néha nagyon lever,
Krisztus szava biztat:
„Ez a könnyű teher.”

(FRATELIA)

NEVENINC S PULI ESETE

Sehohsincs országnak Nekeresd faluja arra ébredt
egy nap: megszökött a gulya! Velement a puli — míg
gulyás aludt... No, nagy ijedelem ült meg a falut!

Minden egyes házban üres az istálló. Hasztalan
keresi szomszédját a Ráró, Pejkó, meg a Csillag —
incs meg a tehénke! Isten tudja, merre kóborol sze-
génye.

Üres a sajtár is, meg a rózsás bögre. Nagy köny-
veket töröl csöpp babák kis ökle: nincsen tej, se ka-
vé! Kenyér a reggeli, amíg a falu a gulyát meg nem
eli!

Kesereg a gulyás: drága volt az álma! Tán' fe-
lét is veszik, ha meg nem találja falu tehénkét vala-
nál. No, de hol? Buzában, herében, pataknál? —
Nincs sehol!

Lovas legényt vágat északra, meg délre, keletre,
nyugatra, három vármegyére. Keresi a gulyát —
nem leli! Nem leli! Még mindig csak kenyér a reg-
geli!

Felkerekednek a menyecskék, asszonyok, — a
gulyát, meglelni nem olyan nagy dolog! Szólongatják,
hívják szerteszét a réten:

— Riska, Csákó, Bimbó! Gyere haza szépen!...
Erre sincsen válasz, erre sincsen felelet. A szökött
gulyára találni nem lehet!

Összeül a tanács községhez tornácán. A hara-
gos bíró topog, mint a fácán. A tanácsuraknak iz-
zad a sívege: — hol lehet a falu százötven tehene?!
Kis-Kukucska Gergő tanácsur pipája krákgotató

füstjét bizony nem szítálja; a nagy tünődésben el-
alszik a pipa... Hol lehet a hiba? Hol lehet a hiba?!

Tele-pocak Máté fülét vakarja, egyebet se mond,
mint a téli mezők varja: — Kár! kár! kár! kár! —
hümmög. De mit se tanácsol. Elzsiibad az esze a
gondolkozástól!

Avas Guba Mihály tapasztalt, meg öreg, de csak
forog-forog kezében a főveg. Azt gyüri, dagasztja,
gyömöszöli, tépi, — jó tanács csak nem jut az eszébe
néki!

Ül a községházán kuka-mód a tanács; no, biz'
így sohasem lesz a faluban kalács! Mert tudnivaló,
hogy tej kell a kalácshoz, tejet meg a téhen szállít
csak a házhoz! Ül a tanács, mintha temetésen volna,
de még ott is, mintha orra vére folyna. S ekkor, mint
a napfény a fekete éjbe: tanácssterembe a bíró lánya
lép be!

No, gyönyörű lányka! Éjszótét a haja, cseresznye
a szája, csengő a kacaja. Vigan kérdi:

— Ugyan mit busulnak kenétek? Tán, hogy a
tehenkék valahova mentek? Nem kell mindjárt buval
gondolni a rosszra. Ki kell dobolni, hogy aki vissza-
hozza a falu gulyáját, nagy jutalma léssen!

— Jaj! de okos lány ez! Az anyja egészen! — uj-
jngott a bíró; tapsikolt a tanács. Megvan a jó ta-
nács! Lesz hamarost kalács!

Kiállt a kisbíró falu közepére, kidobolta menten
három vármegyére:

— Közhírré tétetik, aki megtalálja a falu gulyá-

ját — bizony meg nem bánja! Azt kap jutalmul, mit
szeme-szája kíván: ki ez igéretet megmásta: zsi-
vány! —

Jöttek próbálni daliás legények. Két éjjel is
ráztak kolompot szegények, hátha meghallja a ko-
lompszót a gulya? Vagy hazacsalja tán a síró fu-
rulya?

Egyik se használt. De jött végre egy legény. Igaz,
kopott ruhás, meglátszott, hogy szegény. De amugy
a szeme csillogó, villogó. Izmos, derék, délceg, kedve
is vig, bohó.

Sorbajárta ő a falu minden házát: elkérte a bíró
legnagyobb bográcsát. Aztán itt is, ott is elkérte a
csontot! Sonkacsülök, cupák, tyhü, mennyi csont volt
ott! Csirkecsont, liba-csont, összegyűlt temérdek!
Vajjon mire kellett a csont a legénynek?

Biz' ő tüzet rakott a réten, de nagyot. Föléje mén.
kínagy bográcsot aggatott. Bográcsba hagymát
szórt, zsirba sót, paprikát, abba meg a csontot! Szél
viszi a szagát!

Van olyan jó füstje, zamatos illata a csontpapi-
kásnak, falu apraja-nagyja is szivesen szolgoltatja
szívja! De hát még a kutyák! Azt mind odahívta há-
rom vármegyéből a remekjő illat. Összegyűlt rá puli,
legalább harminchat!

Mindegyik gubancos, cafrangos, fekete... A gu-
lyás pulija melyik is lehet-e? Könnyű kikeresni!
„Nevenincs” a neve! — No, csak addig tartson a pa-
prikás leve!

No, sorol a legény egy sor kutya-nevet:
— Bodri! Sajó! Tisza! Pamacs! Kócos! Ecset!
Hektor! Pajtás! Bundás! Filler! Krajcár! Garas!

Jár a kutyák farka, akár a szél-kakas, ekkép je-
lentkezik, kinek neve talál — egyetlenegy marad, mely
komoran zabál. No, ennek nincs neve — az hát a Ne-
venincs! Felékhajt a legény:

— Istenkém, letekincs!

S amikor Nevenincs jöllakott, utrakelt, nyomá-
ban a legény készül az utra fel! Velemegy a falu va-
lamennyi népe: átkocog a puli szomszéd vármegyébe!
Szomszéd vármegyében, selyemfüvi réten, ott az
egész gulya viruló kövéren!

Ki-ki vigan viszi tehénkéjét haza. S hogy a le-
génynek se lehessen panasza, megkérde most már
a szíve kívánságát.

Nem kíván ő mást, csak a bíró ur lányát!

Bíró uram lánya összekacsint véle! Kiviláglik
ebből kis huncutság-féle... Nem bánják most, hogy
ő kopottas, meg szegény:

— Legyen tiéd a lány, te furfangos legény!

Olyan lakzit csapnak, reng bele a falu! Még az
ablakon is táncot jár a zsalu... Az új pár egy percere
otthagyja a murit s összeölelgeti a Nevenincs pulit!

K. TÓTH LENKE

ÉDES JÓ ATYÁM!

De jó nekem! De jó nekem,
Mig van drága édes atyám!
Ki úgy viseli gondomat
S megpihenhet fejem vállán!

De jó nekem! De jó nekem,
Kacagni, mint a kis virág,
Amely azt mondja: „Nincs gondom,
Ki ad reám szíromruhát!”

Hisz az én atyám is olyan,
Mint a virágok jó atyja,
Ki a kicsiny bimbockákat
Ruházatlanul nem hagyja...!

Az én atyám is olyan jó,
Mint a madárkák égi atyja,
Ki csicsérgő fiókáit
Ehen elveszni nem hagyja.

Ó Istenem. Hozzad szólok,
Hallgassad meg az én imám!
Ó ne engedd, hogy a gondtól
Elfáradjon az én atyám!

Ó ne engedd, hogy miattam
Egy könnyet is ejtsen
És ha egyszer öreg lesz ő
Mit értem tett, elfelejtsem!...

Mert átok az atyák könnye!...
De áldásként hull le a szó,
Amely dicséretet mond majd,
A gyermekekre, ki hálás, jó...!

(Timișoara)

Csorny Rózsi

MINDENKIN. akit lábbántalmak kínoznak, akár a lábban
magában, akár a talpon vagy sarokban a

SUPINATOR-SYSTEM

alkalmazásával segíthetek. Keresse fel **orthopéd-szak-
osztályomat**, ahol is egy Frankfurtból ideérkezett
supinatorspecialista, szombat, május hó 2-től kezdve
díjtalanul és kötelezettség nélkül mutatja be Önnek a
módszert és az utat, amellyel fájós lábain segíteni lehet.

Romániai képviselőt:

PETER BAUMHOFF

cipőárház

Timișoara IV., Pfa Dragalina 15, szemben a józsefv. kat. templommal

TELEFON:
27-22

Vaj a lábam!

SPORTTESEMÉNYEK

A Román-Kupa mai műsora

A Román-Kupa mai fordulójában a Chinezul-CAMT, a bucurești nagy csapatok és még néhány más együttes nem vesz részt, hanem csak a következő, a május 10-én lejátszandó fordulón kapcsolódnak be a küzdelmekbe. A mai műsor a következő:

Timișoara: CFR—SSMR, délelőtt 11 órakor a Banatul-pályán.

Brașov: UAB—Malaxa, Lonea: CS Lonea—Metalosport Ferdinand, Lupeni: Miniurul—CFR Simeria, Turda: Victoria Cimentul—Arsenal Sibiu, București: Monitorul Oficial—Militari, FC National—Boiangii Plusului vagy PTT, Sococ—Isvorul Nou, Olympia—Vulturul de Mare, Ploești: Prahova—DVA, Bușteni: Caraiman—ACFR Brașov.

Magyarország—Németország válogatott labdarugó-mérkőzés lesz ma Budapesten

Ma Budapesten nagy nemzetközi mérkőzést játszanak. A 18. magyar—német labdarugó válogatott mérkőzés kerül eldöntésre az Üllői-uti sporttelepen.

A német válogatott a háboru kitörése óta már 28 válogatott mérkőzést játszott. Ezeknek a háborús összeesapásoknak a mérlege igen kedvező a németek számára:

28 16 5 7 96:45

A németek ezzel a mai budapesti mérkőzéssel a háborús labdarugó sikereikre szeretnék a koronát feltenni, hiszen

a németeknek még sohasem sikerült Budapesten győzni.

Most azonban erősen reménykednek abban, hogy ugyanazzal a csapattal, amely a spanyolokkal szemben döntetlen eredményt ért el, sikerül a várva-várt első budapesti győzelmüket megszerezni.

Az eddigi német—magyar labdarugó találkozók mérlege az emlékezetes tavalyi kölni 7:0 után is a magyarok javára áll és még a németek esetleges mai győzelme esetén is továbbra a magyarok fölényét mutatná. Ime az eddigi találkozók mérlege:

17 7 6 4 40:35

A magyarok a kölni 0:7 után az elmúlt év végén fiatal erővel sikeresen szerepeltek Zürichben és most ugyanezeknek az elveknek az alapján állították össze a németek elleni csapatukat.

Mindent egybevetve hatalmas küzdelemre van

kapcsolatban a Bocșa-Romana-i SSAM csapata szokatlan meghívást intézett a Pátriához. Megkérték ugyanis, hogy a délelőtti mérkőzés után utazzanak a néhány kilométerre lévő Bocșa-Romanara és délután négy órakor játszanak még egy mérkőzést, barátságos alapon velük is. A vasutkötséget így megtakarítják. A Páttria a meghívást elfogadta és így egy napon két mérkőzést játszik a timișoari csapat.

Magyarország: Tóth (Szeged) — Balogh II (Ujpest) — Nagymarosi (Ujpest), Szücs (Szolnok), Dudás (WMFC) — Kincses (Gamma), Zsengellér (Ujpest), Tihanyi (SzVSE), Bodola (NAC), Gyetvai (Ferencváros).

Németország: Jahn (Berliner SV) — Janes (Wilhelmshafen), Miller (LSV Berlin) — Kitzinger (Schweinfurt), Rohde (Eimsbüttel), Sing (Stuttg. Kickers) — Dörfel (Hamburger SV), Decker (Vienna), Conen (Stuttg. Kick.), Walter (Kaiserlaut), Durek (FC Wien).

Játékvezető: Barla s s i n a (Olaszország).

Mindkét csapatot úgy testileg, mint lelkileg jól előkészítették. Jólásokba bocsátkozni igen nehéz. Ilyen nagy mérkőzésen sok függ a csapatok pillanatnyi hangulatától és azt előre tudni nem lehet, hogy melyeknek fut majd jobban a játék.

A magyarok szempontjából mindenesetre nagyon fontos már a jövő szempontjából is ez a mérkőzés, amely az új rendszer egyik vizsgája.

Ma délután labdarugó villámtorna lesz

Mint már részletesen megírtuk, ma délután 4 órai kezdettel az Electrica-pályán a „Munca și Lumina”-szervezet rendezésében labdarugó villámtornát, valamint atlétikai versenyt tartanak. Lesz ezenkívül volley-ball és kosárlabda bemutató is. A villámtornán a CFR, a Villanytelep, a Dura, a Lánegyár, a Progres-Cérmagyár, a Városi Tisztviselők és a Progresul csapatai szerepelnek.

A CHINEZUL-CAMT KÉT CSAPATA EGYMÁS ELLEN JÁTSZIK

Miután a Chinezul-CAMT csapatának mára nem jutott kiorsólt mérkőzés, a „Munca și Lumina” sportünnepélye miatt barátságos mérkőzést sem lehet játszani, de a játékosokat mégsem akarják most az idényben tétlenül hagyni, azért ma délután 4 órai kezdettel a Banatul-pályán nagy edzést tartanak, melynek során az első és a második csapat rendszeres mérkőzést játszik egymás ellen.

A PATRIA KÉT MÉRKŐZÉST JÁTSZIK BOCSANON

A Páttria ma délelőtt Bocșa-Montanán bajnoki mérkőzést játszik a CS Bocșa csapata ellen. Ezzel

kapcsolatban a Bocșa-Romana-i SSAM csapata szokatlan meghívást intézett a Pátriához. Megkérték ugyanis, hogy a délelőtti mérkőzés után utazzanak a néhány kilométerre lévő Bocșa-Romanara és délután négy órakor játszanak még egy mérkőzést, barátságos alapon velük is. A vasutkötséget így megtakarítják. A Páttria a meghívást elfogadta és így egy napon két mérkőzést játszik a timișoari csapat.

Sport hírek mindenfelől

Stockholmban uszóverseny volt, melyen Björn Borg a 200 m-en 2:18,2, míg a 100 m hátuszásban 1:13,5 idővel győzött.

Schröder legutóbbi uszóeredményei: 200 m 2:15,5, 400 m 4:56,6.

Püllök Jenő, az ILSA volt bajnokuszója és Háromy Erzsébet április 10-én Budapesten házasságot kötöttek.

Május 17-én német—magyar országok közötti kézilabda mérkőzés lesz. Ennek a mérkőzésnek visszavágó jellege van, mert mint ismeretes, a magyarok tavaly az első vereséget mérték a németekre.

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Mu! Egy pazar kiállítású zenés vígjáték egy ultramodern lágy ötételes, aki sok évi könnyű élet után a metropoli sok utv sző éből tér vissza az egyszerű talusi élethez!

!GYAKARLAK...

A főzerepben: Wolf Albach Retty — Gusti Huber, Halmay Tibor — Oscar Sima.

11. sz. ONC-UFA hirdető — előadások 3, 5, 7-15 és 19-30 kor. Vasárnap délelőtt 11:30-kor matiné.

Rádió

VASÁRNAP, MÁJUS 3

București műsora lapzártáig nem érkezett meg

Budapest I: 8 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 9 Ünnepről istentisztelet. 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görög katolikus istentisztelet. 12.15 Ifjúkora. 13.10 Szalonzene. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 15 Mezőgazdasági előadás. 15.45 Magyar népzongorán előadva. 16 Egészségügyi kalendárium. 16.10 Katonazene. 16.40 Felolvasás. 17 Hírek. 18 Táncczene. 18 A német—magyar válogatott labdarugó mérkőzés második félidejének közvetítése. 19 Dalok. 19 Hírek. 19.20 Hangjáték. 20.20 Tarkabéka — vidám órák. Vidám zenés est. Közben 21.40 rek, sport. 23 Hírek. 24 Hírek.

Budapest II: 11.15 Cigányzene. 12.15 Szalonkari hangverseny. 15 A rádiózenekarának hangversenye. 17 A német—magyar válogatott labdarugó mérkőzés első félidejének közvetítése. 17.45 Kassa műréről. 18.10 Mesék. 18.30 Hanglemezek. 19.30 A Carlos című opera előadásának közvetítése. Közben az első felvonás után kb. 20.35 Hírek, sporteredmények.

HÉTFŐ, MÁJUS 4

București műsora lapzártáig nem érkezett meg

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Szalonfűtős hangversenye. 11.20 I. mesterek muzsikája. 11.40 Történet az állatvilágról. 12.10 Katonazene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Operatrézsetek. 15.50 Előadás a kiskertekről. 16.15 Diáklőrá. 16.45 Hírek. 17.25 Cigányzenei Felolvasás. 18.20 Dalkör hangversenye. 18.40 Emelvényismeret (Elbeszélés). 19 Hírek. 19.20 Tangóharmonika. 19.35 Felolvasás. 19.45 Japán hangulatok. 20.10 Emlékezés Tóth Tihamérra. 20.30 Közvetítés a nagyváradi színházról. 21.40 Hírek. 22.10 Jazzzene két hangszárral. 22.30 Magyar nóták. 23 Hírek. 23.25 Szalonzenekar hangversenye. 24 Hírek.

Budapest II: 17.40 Német nyelvtanítás. 18.10 Ének- és zenekar hangversenye. 19.15 Felolvasás. 19.45 Zongorahangverseny. 20 Hírek. 20.10 Zenei hangverseny.

KEDD, MÁJUS 5

București műsora lapzártáig nem érkezett meg

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.20 Hegedűjáték. 11.40 Divattudósítás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Táncczene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzenekar hangversenye. 15.40 Hangfelvétel. 16.15 Gyermekek délután. 16.45 Hírek. 17.15 A helyes magyar kiejtési verseny díjkiosztása. 18 Táncczene. 18.35 Irodalmi délután. 19 Hírek. 19.20 Fiu-énekkar hangversenye. 19.40 József előadása. 20 A rádiózenekar hangversenye. 20.15 Felolvasás. 21.05 Hangfelvétel. 21.40 Hírek. 22.10 Magyar nóták. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Szalonzenekar. 24 Hírek.

Budapest II: 17.30 Ruszin műsor. 18 Olasz nyelvoktatás. 18.30 Mezőgazdasági előadás. 19 Zongorahangverseny. 19.25 Felolvasás. 19.45 Fiu-énekkar hangversenye. 20 Hírek. 20.30 Előadás Pécsről. 20.55 Sport hírek. 21.05 Szvit.

Ügyeletes gyógyszerterápia

Vasárnap, május 3-án Aradon a következő gyógyszerterápia tartanak éjszakai szolgálatot: Kárpátvárosban az állomásai szemben), Földes (Eminești-utca) és Rozsnyai (Avram Iancu-tér).

Vasárnap, május 3-án Timișoaran a következő gyógyszerterápia tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Bratianu-téren levő Götz gyógyszerterápia, Gyárvárosban a Petru Maior-téren levő Meiszter gyógyszerterápia, Erzsébetvárosban a Lahovary-téren levő Cristea gyógyszerterápia, Józsefvárosban a General Dragalina-téren levő Csillag gyógyszerterápia, Mehalában a Corvin, Fratelian a Panjoth és Freidorfon az Eremici gyógyszerterápia.

Hétfőn, május 4-én Timișoaran a következő ügyeletes gyógyszerterápia: Belvárosban a Bratianu-téren levő Götz gyógyszerterápia, Gyárvárosban a Stepan cel Mare-utcában levő Both gyógyszerterápia, Erzsébetvárosban a Carol-uton levő Keller gyógyszerterápia, Józsefvárosban a Vaearescu-utcában levő Braun gyógyszerterápia, Mehalában a Corvin, Fratelian a Panajoth és Freidorfon az Eremici gyógyszerterápia.

KÖZGAZDASÁG

A rekvirált tárgyak ellenértékének kifizetése

Rekvirálási törvény tudvalevőleg módot ad annak, hogy az általa elrekvirált tárgyakat kellő szolgáltatás mellett saját tulajdonába vegye. A régi eljárásra vonatkozóan eddig még nem volt egyeztetési intézkedés. Az egyik bucaresti közlekedési lapban most felmerült a kérdés, hogy a rekvirált tárgyak használatáért akkor is visszacsatolási kötszékkel fizet az állam, ha a kérdéses tulajdonosa előzőleg már eleget tett elvárásainak.

A cikkíró bejelenti, hogy a pénzügyminiszteriumtól szerzett értesülés szerint a miniszterium törvény-előkészítő bizottsága törvényrendeleten dolgozik, amelyet rövidesen életbe léptetnek. A törvényrendelet egyik szakasza kimondja, hogy egy rekvirálás ellenértékét, mint az állami tulajdonba átvett rekvirált tárgyakat visszacsatolási kötszékkel fizetnek meg, tekintet nélkül arra, hogy az érdekelt fél jegyzett-e kölcsönt vagy sem.

Az osztálysorsjáték első napi húzásának eredménye

Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték első osztályos első napi húzásán a következő számok nyertek az összegeket:
 1. osztály: 72.278 számú sorsjegy.
 2. osztály: 69.477 számú sorsjegy.
 3. osztály: 15.152 számú sorsjegy.
 4. osztály: 35.435 és 33.649 sz. sorsjegy.
 5. osztály: 2222, 11.362 és 59.858 számú sorsjegy.
 6. osztály: 77.737, 32.445, 5767, 5896 és 333 számú sorsjegy.
 7. osztály: 16.454, 12.623, 76.136, 16.395, és 1319 számú sorsjegy.
 8. osztály: 60.677, 44.439, 51.149, 66.150, 20.531, 20.307, 17.199, 46.674, 20.538 és 53.222 sorsjegy.
 9. osztály: 22.016, 7521, 5283, 52.226, 7580, 73.774, 53.834, 76.100, 69.968, 6817, 38.853, 818, 52.689, 55.732, 32.243, 6122, 78.113, 67.495, 59.654, 59.827, 25.988, 62.597, 24.227, 20.915, 75.928 és 3222 számú sorsjegy.
 A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki, mint ötözet, négyezet és kétezernégy száz leles eredetű. Számhibákért nem vállalunk felelősséget.

Vizsgálat a kisiparosok uniójánál. Danulescu Constantin munkaügyi miniszter bizottságot nevezett ki, amelynek feladata a kisiparosok uniójánál (Uniunea generala a micilor industriali și meseriași patroni) végzendő vizsgálat.

A kétkö kiosztás megkezdődik. Az Argus című közgazdasági lap úgy értesül, hogy a szőlőtermelőkre juttatandó kétkö mennyiség megérkezett a mezőgazdasági kamarához és a kiosztás hamarosan megkezdődik. Egyelőre hektáronként 10 kilógramot adnak, amelyet később 45 kilógramra egészítenek ki. A hivatalos ár 150 lei kilógramonként.

Egyiptom új költségvetése. Az egyiptomi kormány elkészítette és a parlament elé terjesztette az ország új költségvetését. Ez 23.5 millió egyiptomi fontot tesz ki. Ilyen nagyszámú költségvetése még nem volt Egyiptomnak.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

Flora műjégyár

Arad, Regele Ferdinand-ut 33

Üzemét megkezdte. Házhozszállításra rendeléseket felvesz. Telefon 11-41

Határidő napló

MAJUS 5:

Bőrszerző üzemek a közg. előjárásnál, yógóhidak a katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályán (Subsecretariatul de Stat al Aprovizionarii Armatei si Populatiei Civile Directionea Productiei) tartoznak jelentést tenni az előző havi bőrmennyiségéről.

MAJUS 10:

Kereskedelmi, ipari és bankvállalatok, kisipari üzemek női alkalmazottairól készített kimutatások benyújtása a munkaügyi vezérfelügyelőségen.

Ocskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Kertészeti forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

MAJUS 14:

Az 1940 szeptember 6 és 1942 március 13 között történt zsidó vagyontárgy elidegenítéséről szóló nyilatkozatok benyújtása.

MAJUS 15:

Vadászati és hegyi vizekben való halászati engedélyek érvénye lejár.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző két heti készletről a nemzetgazdasági miniszterium termelési osztályához (Ministerul Economiei Nationale, Directionea Productiei).

A timisoarai városi mozik műsora

CAPITOL

A kisasszony

Főszerepben Ilse Werner, Erick Fren, Gaby Rahl és Hans Leibelt — A film egy igényes, de tisztességes leány szomorú története, akinek a sors mostohasága arra kényszeríti, hogy „Frühe n' -nak menjen

THALIA

Nagy társadalmi dráma!

A szent tűz

Főszerepben: ERNA v. KLIPSTEIN, GERTRUD MEYEN és OTTO WERNICKE. Erőteljes drámaisággal telített film, amelyben egy fiatal leánynak meg nem engedett szerelmével folytatott harcának lehetünk szemtanúi.

APOLLO

Szenzációs bemutató!

Az elveszett III

Főszerepben: LUIS TRENKER és MARIA ANDERGAST. — Monumentális sportfilm.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor is

Próhirdetések

ELMEZTETÉS. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Gyakran fordul, hogy hirdetőink távből adják fel apróhirdetéseiket. Tétel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetéseik számlázása és a hirdetési beszédese munkatöbblettel jár, a beszédő alkalmazása révén költözködtetett jár, a nem a feladásával fizetett apróhirdetéseik díja a des díj kétszerese.

SZABÁS. Álláskeresés rovathatban tizenöt le, minden további szó öt le. Minden más rovathatban tizenöt le harminc le, minden további szó öt le. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelég és „Cim a kiadóban” jelű hirdetéseknek tiz le pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keresetért vehetők fel.

Alkalmazás

Mindegyeslányt keresek azonnaira. Ad. Saguna ut 110. Szabó. (2241)

Adatit nagyobb üzemhez kerestelek, külföldi nyelvek ismerete, jó gyakorlat feltétel. Felmentése lehetséges. Cim a timisoarai kiadóban. (1088)

Egyedülálló nőt 100—120 ezer le készpénzzel üzletvezetéshez keresek. Szőlő, Timisoara II, Stefan cel Mare-utca 11. szám. (1078)

Harisnyaszem gépfelszedőnöt keresünk, esetleg egészen kezdőt, aki most tanulna meg. Érdeklődni Timisoara I., Regina Maria-körut 11, ajtó 18. Délelőtt 10—11 óra között. (1086)

Elárulónót és kocsi keres azonnai lépésre Intreprindere Alimentara Hategan A. oég. Timisoara IV. Berthelot ut 12. (1096)

Elsőrendű, önálló irodai munkaerőt, perfect román-magyar-német könyvelés, gyors és gépirással felvesszünk. Ajánlatokat „önálló munkaerő” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1099)

Keresek lakatos és vasesztérgályos munkásokat azonnali belépésre. Márton Gyula, Timisoara II. Isnirescu utca 26 sz. (3551)

Intelligens fiatal árja kiszolgálóként azonnaira felvessz Libraria „Corvin” Timisoara II. Stefan cel Mare utca 4. szám. (1101)

Két inast felvessz Cornel Gherasim aranyműves műhely. Timisoara I. Regele Mihai I. ut 2 szám. (1102)

Bejárónót a délelőtti órákra azonnaira keresek. Timisoara IV., Berthelot-ut 10. II. emelet, ajtó 6. (1112)

Mindenes szakácsnőt keresünk. Timisoara III., Brancoveanu-utca 25. szám. (5107)

Fictal kereskedősegéd fűszerszakmába felvétetik. Kreiner Károly-cég, Gataia. (1113)

Főzni tudó mindenest vagy bejárónót felvesszünk, Arad. Radnai-ut 44. (2269)

Keresünk azonnali belépésre egy képesített könyvelőt és egy fiatal tisztviselőt, nő, jó kézírással. Cimeket „Arany” jellegre Reclama hirdetőbe Arad, Eminescu-utca 8. (2268)

Állást keres

14 éves leány, három nyelvet beszél, gyermek mellé ajánlkozik. Cim Reclama hirdetőben Arad, Eminescu-utca 8. szám. (2252)

Délutáni órákra takarítást vállal tisztán, fiatal nő. Timisoara II. Demetriade-utca 25. szám. (5087)

Román-német-magyar nyelvtudással irodai állást keres megbízható keresetű urilány. Ajánlatokat „Megbízható munkaerő” jellegre a timisoarai kiadóba kér. (1079)

Fictal szűcssegéd alkalmazást keres. Timisoara IV. Pop de Basesti utca 41 szám, Kriszta. (1093)

Komoly középkorú izraelita nő, német nyelvet bírja, emenne gyermek mellé, vagy kisebb háztartás vezetését vállalná. Ajánlatokat „Komoly” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. kérek. (2250)

Kárpitos házakhoz ajánlkozik, újat, átalakítást olcsón vállal. Laphívásra azonnaira megy. Timisoara IV. Fröbl utca 41 szám, ajtó 7. (1109)

Egyedülálló intelligens nő házvezetőnői állást keres. Hosszu, kitünő bizonyítványokkal rendelkezik, jól főz és uradalmi háztartás minden ágában jártas, komoly és megbízható. Vidékre is megy. Timisoara IV., Vacarescu-utca 31. szám, Mezey. (1115)

Lakás

Árja család keres nem zónában egy magányos ház vagy kétszobás lakást, lehet városon kívül is. Cim a timisoarai kiadóban. (095)

Eutorozott, világos, szelős szobát, fürdőszoba használattal azonnaira, I. III. vagy IV. emeletben, két személy részére keresek. Ügynökök kizárva. Timisoara, telefon 28-70. (1092)

Modern 2—3—4—5 szobás lakás azonnaira kiadó, vagy cserélhető magánháza is. Érdeklődni: Biroul Comercial Timisoara I. Mercy utca 4 szám. (bejárati az utcáról. (1105)

Eutorozott szobát külön bejárattal keresek. Cimeket „Jól fizető” jellegre Reclama, Arad Eminescu-utca 8. szám alá kérek. (1105)

Két-háromszobás modern lakást keresek azonnaira költözködéssel és vele járó költségeket megtérítem. Timisoara I. Carmen Sylva ut 38 szám, I. emelet, ajtó 4. telefon 16-37. (1111)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzle. Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogéd-állást meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara-ra. Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Ebédők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszákat, egyes butorokat, olcsón, olcsón laj, háló Blidariunál, Timisoara IV. kerület Kültl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3545)

Fajtiszta terelő pulikölykök eladók, Utvinis, Zeleuski-uradalom. (2236)

Motorsónakot, vagy csónakmotort keresek. Cimeket a timisoara kiadóba kérek. (1087)

Vennék dísznólat vagy hozzávaló anyagot és egy erős kerékpárt, esetleg gummik nélkül is. Ugyanott: eladó: Phonix koronapálma, gyönyörűen felett példány, két majdnem új sodronyos rézagy, egy márványlapos kredenc. Polerka, Timisoara II. Samuil Micu-utca 7. szám (a kesztyűgyárral szemben). Telefon 36-45 (1089)

Eladó egy 35 HP motor, egy medicago 600 kg. óránkénti teljesítménnyel és fagázgenerátor. Valentir-malom, Saleus, jud. Arad. (2230)

Prima dragaşani óbor literje 120 lei, Ravina-borpinceszét Arad, T. Vladimirescu-utca 17. Telefon: 13-50. sz. (2259)

Kitűnő hegyaljai bor literje 100 lei Arad Gr. Comşa 34. (I. Calvin). (2258)

Eladó betegség miatt 15 éve fenálló gép- és épületlakatos műhely, teljes felszereléssel, ugymint: esztergapadok, gyalu, furógépek, prések, gépollók, autogén- és villanyforrasztó készülék, mindennemű kéziszerszámok. Lakóházzal és nagy műhellyel vagy anélkül. Ugyanott egy Chevrolet Truck teherautó, forgalomból kivont állapotban eladó. Holeczer-gépműhely, Lipova. (3542)

12 személyes porcellán ebédlőkészlet eladó. Arad, N. Pompiliu-utca 20, ajtó 12. (2224)

Teljesen jó kerék. 12 m. lánc és uj veder eladó. Csáky, Arad. Catedralei-tér 8. (2233)

Konyhabutor, modern gyermekkocsi, pénzszekrény, nagy gypajuszőnyeg, 1000 kg-os mérleg, önfűtő fürdőkád, Singer karikahajós varrógép eladó. Timisoara IV. Fröbl utca 36 szám. II. em. ajtó 25. (1111)

Ardeali gyáripari érdekelttség

átvenne kizárólag nagyértékű: Gyárat, erdőt, faipari-üzemet és vállalkozást Tégia-cserép-gyárat és részlvenne

egy- rentábilis vállalatban Ajánlatokat továbbit

Hatschek ügynökség

Arad, Blv. Carol 17. telefon 16-95

Ujság makulaturát veszek. L. phivásra házhoz megyek. Gaber Hermann, Timisoara II. Eroina Teodoriu-utca 10. szám. (1083)

Gyermek-ruhaszekrény három részes, fehér, eladó. Timisoara I. V. Alexandri utca 4 szám, I. em. ajtó 8. (1094)

Veszek Timis megyében 30—50 hold földet házzal, istállóval vagy anélkül, valamint 2—4 holdat közvetlen Timisoara közelében. Részletes ajánlatokat „Mihai” jeligére a timisoara kiadóba kérek. (1085)

Egy bronzfüggőlámpa eladó. Megtekinthető Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8 szám. (2247)

Tavaszi kabátot, trenskot, vagy esőköppényt, jókarban levőt magas alakra, megvételre keresek. Cimeket a timisoara kiadóba kérek. (5106)

600 négyzetöles telek Fratelian eladó. Timisoara I. Regina Maria ut 5 szám, földszint 5. (1104)

Divatós világoskék női kalap, fekete tiszta gypaju női ruha karcsu alakra eladó. Timisoara I. Carol ut 22 sz. ajtó 13. (1098)

Keresek egy háromszobás családi házat kerttel. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Bármely kerületben” jeligére a timisoara kiadóba kérek. (1107)

Eladó német háló. Petrolux-lámpa, sörpuapa, kis íróasztal, négykerékű vaszkoci és egyéb tárgyak. Timisoara II. Renasterii-utca 2. szám. (1106)

Veszek jókarban levőt traktort és vonatót (remorca) esetleg külön-külön is. Telefon értesítést kérek 35-55. telefonszám alatt „Hotel Carlton” portásánál leadni. (1114)

Veszek Hanomag- vagy Fordson-traktort jó állapotban. Ajánlatokat gyártási év és ármegjelöléssel kérem Nagy Adalbert Ighin, jud. Alba cimre küldeni. (917)

Bélyeggyűjtemény, román, magyar és cseh eladó. Cim Reclama hirdetőben Arad, Eminescu-utca 8. (2267)

35—40 HP Diesel-motort és esztergapadokat megvételre keres Juhász-gépgyár Arad, Str. Abatorului 1. (2281/a)

Csibekeltető, 80-as, eladó. Weisz, Arad-Str. Barbu Lautaru 14. (2283)

Eladó márkás rövid keresztthuro, koncertzongora és egy patefon 60 lemezzel. Cim Reclama hirdetőben Arad, Eminescu-utca 8. (2266)

Gyalupad, szerszámmal eladó. Cim: Reclama hirdetőben Arad, Eminescu-utca 8. (2265)

Ládók eladók. Arad, Str. Tache Ionescu 1. szám, Bartos. (2263)

Modern gyermekkocsi kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni 2—5.ig, Arad, Str. Eminescu 14. Ap. 8. (2278)

6—8 mm. belméretű erős gummicsovét veszek. Piláth, Sarmisegetuza 9. szám. (2279)

Vennék, esetleg bérelnék jókarban levőt kerékpárt, Pesti, fodrász. Arad, Piata Avram Iancu. (2280)

Hanomag traktor henger furva, generál javítva eladó 280.000 lei. Balogh, Arad, Regele Ferdinand-ut 66. Telefon: 24-93. (2282)

Egy darab 3 vasu international eke jutányosan eladó. Cim: Pálfi, Zerind, Arad megye. Levelekre nem válaszolok. (2271)

Iparvállalat keres üzem céljaira alkalmas épületet megvételre. Ajánlatokat Reclama hirdetőbe Arad, Eminescu-utca 8, „Iparvállalat” jeligére. (2270)

Snurtex-zsinór

bortni, pasczománt stb. szövőüzem, (Butskó utódja), elköltözött Arad, Str. Marasesu 33. sz. alá, ahol továbbra is jutányosan és szakszerűen kivitelez minden e szakmába vágó megrendelést.

Hustalan napokon legjobb tanácsadó a Mazdarnan késziszakácskönyv. Kapható Timisoara I., Jachen-könyvkereskedésben, ára helyben 38, vidéken 65 lei. (1097)

Magyar irodalomtörténetet, továbbá klasszikus és magyaros szavaltást tanítok, N. M. Arad, Sava Raicu-utca 130. (2218)

Előszobaszekrény (nagy) eladó. Arad, Capitan Ignai-utca 33. (2218)

S. E. T. Stabilimentele Economice ale Municipiului Timisoara.

No. 1909 din 29 Aprilie 1942.

PUBLICATIUNE

Primăria Municipiului Timisoara cu ordonanța No. 12—13 cu incepere de la 1 Maiu 1942, a fixat prețurile maximele pentru nisip și transporturi după cum urmează:

1. Nisip fin de Begă Lei 280 (m. c.) ab carieră.
2. Nisip aspru de Begă Lei 360 (m. c.) ab carieră.

Costul transportului pe circumscripții în conformitate cu ordonanța în vigoare.

Totodată aducem la cunoștință că la exploatarea Carierei de nisip a S. E. T.-ului din Str. Uzinei Timisoara II, se găsește de vânzare nisip pe prețul maximal.

Informațiuni se pot lua la telefon 26-01.

Diracțiunea P. C. S. E. T. (ss) dr. E. Loichița.

Magánosok figyelmébe

Kedden, szerdán, csütörtökön Tinsoaran vagyok. Veszek perzsaszőnyget, antik butort, antik poharakat. Telefon 39-25.

Jólmenő pékség teljes felszereléssel és ládi okok miatt eladó. Cim a kiadóba (508)

O k t a t á s

Tanítok angolul, németül, továbbá magyar, német gyorsírást. Érdeklődni főkettőig, Arad, Piata Imp. Traian 1. I. emelet, 7. (226)

Különféle

Kiadó azonnalra gyárhelyiség, kötsző vagy hasonszakmájú üzemnek, írófestőde, kazánház, szárító és 2 nagyrem, 600 négyzetméter nagyságban, lőn udvarral. Arad, Grigore Alexandrescu-utca 23. (22)

Poloskairtást, parkettasurofást, garcia mellett vállal: Lovas, Arad. Buvardul Regina Maria 18. szám. Házműternél. (4)

Bankkölesönök előnyös feltételek mellett gyorsan folyósítanak házkra és földre Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (22)

Elsőrendű házikoszt, szerény áron elvit kapható. Arad, Russu Sirianu utca 20. (22)

Pályázat

Az Urseni egyházközség kántori pályázatot hirdet. Pályázók az Urseni egyházközségi elnökkel jelentkezzenek.

Bőr- és fiatalpu cipőre bőrtalpból készített védőt szerel fel: „Talpex” Braşov, Smardan-utca 4. szám. (35)

Figyelem! Finom nyakkendője rongypiszkos? Pár leiert szében rendbehozgyek. Gál, Timisoara III., Porumbelutca 19. szám. (1)

Kiadó 14 lóra vagy tehénre való istállónyitott szin és lakás. Érdeklődni: Arad, Str. Cuza Voda 48. (22)

Talpalást sarkokkal együtt 400 lei vállal „Talpex” Braşov, Smardan-utca 4. szám. (35)

Ha nem süt a takaréktűzhelye, vagy tüzelőanyagot fogyaszt, úgy szakrűien kitapasztom. Lap utján házhozgyek. Gál, Timisoara III., Porumbelutca 19. szám. (1)

Tudós hulló

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6-8 villamos megállójánál

Német gyalogság a harci állásokba vonul

A filmdudósító egy gépfegyverállásban

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” köz. gypén, Timisoara